

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0149/2014

28.2.2014

RAPORT

Uuring, milles käsitletakse troika (Euroopa Keskpanga, Euroopa Komisjoni ja Rahvusvahelise Valuutafondi) rolli ja tegevust seoses euroala programme kohaldavate riikidega
(2013/2277(INI))

Majandus- ja rahanduskomisjon

Raportöör: Othmar Karas, Liem Hoang Ngoc

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	27
EELARVEKONTROLLIKOMISJONI ARVAMUS	31
PÕHISEADUSKOMISJONI ARVAMUS	34
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	38

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

uuringu kohta, milles käsitletakse troika (Euroopa Keskpanga, Euroopa Komisjoni ja Rahvusvahelise Valuutafondi) rolli ja tegevust seoses euroala programme kohaldavate riikidega

2013/2277 (INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 7, artiklit 136 koostoimes artikliga 121 ja artiklit 174,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 3,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrust (EL) nr 472/2013, millega tugevdatakse majanduse ja eelarve järelevalvet euroala liikmesriikide üle, millel on või võivad tekkida tõsised raskused finantsstabiilsuse tagamisel¹,
- võttes arvesse Euroopa stabiilsusmehhanismi asutamislepingut,
- võttes arvesse oma 16. juuni 2010. aasta resolutsiooni ELi 2020. aasta strateegia kohta²,
- võttes arvesse oma 23. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ja 2013. aasta prioriteetide rakendamise kohta³,
- võttes arvesse oma 4. juuli 2013. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi prioriteetide kohta seoses komisjoni 2014. aasta tööprogrammiga⁴,
- võttes arvesse oma 12. juuni 2013. aasta resolutsiooni „Euroopa Ülemkogu kohtumise (27.–28. juuni 2013) ettevalmistamine – Demokraatlik otsuste tegemine tulevases majandus- ja rahaliidus”⁵,
- võttes arvesse oma 20. novembri 2012. aasta resolutsiooni soovitud komisjonile Euroopa Ülemkogu eesistuja, Euroopa Komisjoni presidendi, Euroopa Keskpanga presidendi ja eurorühma esimehe aruande „Tõelise majandus- ja rahaliidu suunas” kohta⁶,
- võttes arvesse oma 6. juuli 2011. aasta resolutsiooni finants-, majandus- ja sotsiaalkriisi kohta: soovitud vajalike meetmete ja algatuste kohta⁷,
- võttes arvesse oma 20. oktoobri 2010. aasta resolutsiooni finants-, majandus- ja

---

¹ ELT L 140, 27.5.2013, lk 1.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0223.

³ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0447.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0332.

⁵ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0269.

⁶ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0430.

⁷ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0331.

sotsiaalkriisi kohta: soovitud vajalike meetmete ja algatuste kohta (vahearuanne)¹,

- võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
  - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ning eelarvekontrollikomisjoni ning põhiseaduskomisjoni arvamusi (A7-0149/2014),
- A. arvestades, et Euroopa Komisjonist, Euroopa Keskpangast (EKP) ja Rahvusvahelisest Valuutafondist (IMF) moodustuv troika loodi euroala riigipeade ja valitsusjuhtide 25. märtsi 2010. aasta otsusega, et luua ühisprogramm ja anda Kreekale tingimuslikke kahepoolseid laenusid, tuginedes seejuures ka majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu soovitudele, ning et ta on sellest ajast saadik tegutsenud ka Portugalis, Iirimaa ja Küprosel; arvestades, et euroala rahandusministrid osalevad olulisel määral kahepoolsete laenude üksikasju käsitlevate otsuste tegemises;
- B. arvestades, et troika ja selle roll on kindlaks määratud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määruses (EL) nr 472/2013 ning sellele on osutatud Euroopa stabiilsusmehhanismi asutamislepingus;
- C. arvestades, et Euroopa Kohus kinnitas kohtuasjas Pringle v. Iirimaa (kohtuasi C-370/12) tehtud otsuses, et komisjonile ja Euroopa Keskpangale võib usaldada ülesanded, mis on neile antud Euroopa stabiilsusmehhanismi asutamislepinguga;
- D. arvestades, et eurorühma esindajana tegutsevale komisjonile on troikas usaldatud läbirääkimiste pidamine „suheldes EKPga” ja „asjakohasel juhul IMFiga” euroala liikmesriikide finantsabi (edaspidi „ELi ja IMFi abi”) tingimuste üle, kuid nõukogul lasub poliitiline vastutus makromajanduslike kohandamisprogrammide heakskiitmise eest; arvestades, et iga troika liige on järginud enda menetlusprotsessi;
- E. arvestades, et troika on siiani olnud põhistruktuuriks nii ametlike laenuandjate ja abi saavate riikide valitsuste vahelistel läbirääkimistel kui ka majanduslike kohandamisprogrammide rakendamise läbivaatamisel; arvestades, et Euroopa poolel langetab Euroopa Finantsstabiilsuse Fondi (EFSF) ja Euroopa stabiilsusmehhanismi (ESM) toetuse korral lõplikud finantsabi ja nende tingimusi puudutavad otsused eurorühm, kes kannab seetõttu nende programmide eest poliitilist vastutust;
- F. arvestades, et laiapõhjalise poliitilise kokkuleppega sooviti vältida liikmesriikide kontrollimatut maksejõuetust ELis ja eelkõige euroalal, et vältida majanduslikku ja sotsiaalset kaost koos sellest tuleneva võimetusega maksta pensione ja avalike teenistujate palku ning rasket negatiivset mõju majandusele, pangandussüsteemile ja sotsiaalkindlustusele ning seda, et avalik sektor ei jääks kapitaliturgudest pikemaks ajaks täiesti eemale;
- G. arvestades, et Troika vastutab koos asjaomase liikmesriigiga ka eurorühma ametlike otsuste ettevalmistamise eest;
- H. arvestades, et mitu väljaspool euroala asuvat liikmesriiki on juba saanud või saavad

---

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0376.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 143 kohaselt ELi abi, mida EL annab koos IMFiga;

- I. arvestades, et EL ja selle liikmesriigid on euroala riikidele finantsabi andmiseks loonud mitu ajutist mehhanismi alguses kahepoolsete laenude näol, sh mitmest väljaspool euroala asuvast riigist, siis ajutiste erakorraliste fondide näol, nagu hädasolevate ELi liikmesriikide jaoks loodud EFSF ja Euroopa finantsstabiilsusmehhanism (EFSM), ning lõpuks ESMi näol, mis pidi asendama kõiki teisi mehhanisme;
- J. arvestades, et Euroopa Kohus kinnitas hiljuti (Pringle'i kohtuasjas) Euroopa stabiilsusmehhanismi asutamislepingu artikli 13 lõikele 3 viidates, et Euroopa stabiilsusmehhanismi asutamislepingus osalemise tõttu tuleb komisjonil edendada „liidu üldisi huve” ja „kontrollida, et ESMi sõlmitud vastastikuse mõistmise memorandumid oleks kooskõlas liidu õigusega”;
- K. arvestades, et Euroopa Kohus otsustas Pringle'i kohtuasjas samuti, et ESM on kooskõlas ELi toimimise lepinguga, ning tegi seega võimalikuks kõnealuse mehhanismi ühenduse õigustikku lisamise aluslepingute kehtivates piirides;
- L. arvestades, et vastastikuse mõistmise memorandum on määratluse kohaselt ELi asjaomase liikmesriigi ja troika vaheline kokkulepe, milleni jõutakse läbirääkimiste teel ja mille kohaselt liikmesriik kohustub vastutasuks finantsabi eest ellu viima mõningaid konkreetseid meetmeid; arvestades, et komisjon allkirjastab vastastikuse mõistmise memorandumid euroala rahandusministrite nimel; arvestades, et üldsusele ei ole siiski teada, kuidas troika ja asjaomase liikmesriigi vahelisi läbirääkimisi on tegelikult peetud, ning lisaks puudub läbipaistvus küsimuses, mil määral on abi taotleval liikmesriigil olnud võimalik läbirääkimiste tulemust mõjutada; arvestades, et ESMi asutamislepingus on sätestatud, et ESMilt abi taotlev liikmesriik peab võimaluse korral abipalvega pöörduma IMFi poole;
- M. arvestades, et neljas programmis ette nähtud finantsabi pakettide kogusumma on enneolematu, nii nagu seda on ka programmide kestus, kuju ja taust, mis tekitab soovimatu olukorra, kus abi on peaaegu eranditult asendanud hariliku turufinantseerimise, kaitstes seeläbi pangandussektorit kahjumi eest, kandes programmides osalevate riikide võlakohustuste suuri summasid erasektori bilansist avaliku sektori bilanssi;
- N. arvestades, et Euroopa Kohus sedastas Pringle'i kohtuasjas tehtud otsuses, et ELi toimimise lepingu artiklis 125 sätestatud keeld tagab, et liikmesriigid on kohustatud laenu võtmisel järgima turuloogikat, mis peaks neid innustama eelarvedistsipliini säilitama, ning et sellise distsipliini säilitamine aitab kaasa liidu tasandi kõrgema eesmärgi saavutamisele ehk rahaliidu finantsstabiilsuse säilitamisele; arvestades, et Euroopa Kohus rõhutab siiski, et ELi toimimise lepingu artikkel 125 ei keela ühel või mitmel liikmesriigil anda finantsabi teisele liikmesriigile, kes jääb oma võlausaldajate ees ise oma kohustuste eest vastutama, eeldusel et sellise abiga seotud tingimused innustavad abi saanud liikmesriiki usaldusväärset eelarvepoliitikat rakendama;
- O. arvestades, et finantskriis on viinud majandus- ja sotsiaalkriisini; arvestades, et majanduslik olukord ja hiljutised sündmused on avaldanud tõsist ja ettenägematut negatiivset mõju tööhõive määrale ja kvaliteedile, laenu saamise võimalustele,

sissetulekutele, sotsiaalkaitsele ning tervishoiu- ja ohutusstandarditele ning et sellest tulenevalt esineb ilmselgelt majanduslikke ja sotsiaalseid raskusi; arvestades, et nimetatud negatiivne mõju oleks ilma ELi ja IMFi finantsabita võinud olla tunduvalt hullem, ning arvestades, et Euroopa tasandil tegutsemine on aidanud ära hoida olukorra edasist halvenemist;

- P. arvestades, et ELi toimimise lepingu artiklis 151 on sätestatud, et ELi ja liikmesriikide meetmed peavad olema kooskõlas sotsiaalsete põhiõigustega, mis on määratletud 1961. aasta Euroopa sotsiaalharta ja liidu 1989. aasta harta töötajate sotsiaalsete põhiõiguste kohta, et tagada muu hulgas sotsiaaldialoog;
- Q. arvestades, et ELi toimimise lepingu artiklis 152 on sätestatud, et „liit tunnustab ja edendab tööturu osapoolte rolli liidu tasandil, võttes arvesse siseriiklike süsteemide mitmekesisust” ning et „liit aitab kaasa tööturu osapoolte dialoogile, austades nende sõltumatust”;
- R. arvestades, et teenuste kasutajad peavad hakkama mõnes liikmesriigis teenuste eest rohkem maksma, mistõttu paljudel inimestel ei ole enam võimalik kasutada põhivajadusi katvaid teenuseid, mille hulka kuulub juurdepääs elutähtsale ravile;
- S. arvestades, et Kreeka tööriühm loodi selleks, et tugevdada Kreeka valitsuse võimekust kavandada, rakendada ja jõustada struktuurireforme, mille eesmärk on parandada majanduse, ühiskonna ja halduse konkurentsivõimet ja toimimist ning luua tingimused majanduse jätkusuutlikuks elavdamiseks ja uute töökohtade loomiseks, samuti peaks need kiirendama ELi struktuuri- ja ühtekuuluvusfondide kasutuselevõttu Kreekas ning kasutama esmatähtsaid ressursse investeringute rahastamiseks;
- T. arvestades, et Euroopa Parlament nõudis oma 20. novembri 2012. aasta resolutsioonis, et troika liikmeks olevate ELi institutsioonide suhtes tuleb riiklikul ja liidu tasandil kohaldada demokraatliku vastutuse kõrgeid standardeid; arvestades, et selline vastutus on kohustuslik abiprogrammide usaldusväarsuse tagamiseks ning et selleks on eelkõige nõutav liikmesriikide parlamentide suurem kaasatus, samuti on vaja, et Euroopa Parlament kuulaks ära troikasse kuuluvad ELi liikmed selge mandaadi alusel enne, kui nad asuvad oma ülesandeid täitma, neil tuleks Euroopa Parlamendile korrapäraselt aruandeid esitada ja parlament peaks teostama nende üle demokraatlikku kontrolli;
- U. arvestades, et programmid olid esialgu mõeldud eelkõige kontrollimatu maksejõuetuse vältimiseks ja riigivõlaga spekulatsioonide peatamiseks; arvestades, et keskpikas perspektiivis oli eesmärgiks tagada, et laenatud raha makstakse tagasi, et vältida sedasi suurt rahalist kahju, mida peaksid kandma nende riikide maksumaksjad, kes pakuvad abi ja tagavad vahendid; arvestades, et seetõttu on samuti nõutav, et programmi tulemuseks oleks keskpikas ja pikas perspektiivis jätkusuutlik kasv ja võla tegelik vähenemine; arvestades, et programmid ei olnud mõeldud selleks, et parandada põhjalikult makromajanduslikku tasakaalutust, mis on mõnel juhul kumuleerunud aastakümnete jooksul;

Majanduslik olukord programme kohaldavates riikides kriisi alguses

1. on seisukohal, et konkreetsed kriisi vallandanud ajendid olid kõigis neljas liikmesriigis

erinevad, kuigi võib täheldada ühiseid mustreid, näiteks kapitali sissevoolu kiire kasv ja makromajanduse tasakaalunihete kuhjumine kogu ELis kriisieelsetel aastatel; juhib tähelepanu asjaolule, et ülemäärane avaliku ja/või erasektori võlg, mis oli kasvanud jätkusuutmatu tasemeni, ning finantsturgude ülereageerimine, millele lisandusid spekulatsioon ja konkurentsivõime kadumine, etendasid tähtsat rolli ning et olemasolnud ELi majandusjuhtimise raamistikus ei oleks olnud võimalik sellest midagi ära hoida; märgib lisaks, et võlakriis on kõikidel juhtudel olnud tugevalt seotud ülemaailmse finantskriisiga, mille põhjustasid lõtv regulatsioon ja finantssektori sobimatu käitumine;

2. märgib, et Euroopa riikide rahandus oli halvas seisus juba enne kriisi ning et alates 1970. aastatest on liikmesriikide valitsemissektori võlg mitme ELis toimunud majanduslanguse mõjul pidevalt suurenenud; märgib, et majanduse elavdamise kavade kulude, maksutulude vähenemise ja suurte sotsiaalkulude tagajärjel on nii valitsemissektori võlg kui ka valitsemissektori võla suhe SKPse suurenenud kõigis liikmesriikides, kuigi liikmesriigiti erineval määral;
3. tuletab meelde vastastikku seotud nõrkuste kolmnurka, kus mõne liikmesriigi tasakaalustamata eelarvepoliitika suurendas kriisieelset valitsemissektori eelarve puudujääki ja finantskriis õhutas oluliselt nimetatud puudujäägi edasist suurenemist, millele järgnesid pinged mõnede liikmesriikide avaliku sektori võlakirjaturgudel;
4. juhib tähelepanu sellele, et hiljutine finants-, majandus- ja panganduskriis on raskeim pärast teist maailmasõda; tunnistab, et kui Euroopa tasandil ei oleks meetmeid võetud, oleksid kriisil võinud olla veelgi raskemad tagajärjed; märgib seejuures, et EKP endine president Jean-Claude Trichet väljendas avalikul arutelul muret seoses sellega, et kiire ja jõulise tegutsemiseta oleks võlakriis võinud vallandada 1929. aasta suure depressiooni ulatusega kriisi;
5. märgib, et enne ELi ja IMFi abiprogrammi algatamist 2010. aasta kevadel oli tekkinud kaks ohtu, mida seostati Kreeka riigi rahanduse maksejõuetuse ja jätkusuutmatusega, mis olid tingitud Kreeka majanduse pidevast konkurentsivõime langusest ja pikaajalistest eelarvevigadest, mis tulenesid kehtinud madalast äriühingu tulumaksust ning mille tulemusel jõudis valitsemissektori eelarve puudujääk 2009. aastal 15,7%-ni SKPst, kui 2007. aastal oli see olnud -6,5%, ning võla suhe SKPse oli jätkuvas kasvusuunas alates 2003. aastast, mil see oli 97,4%, ulatudes 129,7%-ni 2009. aastal ja 156,9%-ni 2012. aastal; on arvamusel, et Kreeka problemaatilise olukorra põhjuseks oli ka statistiline pettus programmi loomisele eelnenud aastatel; peab tervitavaks Kreeka valitsuse otsustavat tegutsemist nende probleemide kiireloomuliseks ja tõhusaks lahendamiseks ning seejuures sõltumatu Kreeka Statistikaameti asutamist 2010. aasta märtsis; märgib, et Kreekas toimunud statistilise pettuse järkjärgulise ilmsikstuleku mõjul oli vaja kordajaid, prognoose ja pakutud meetmeid ümber kohandada; tuletab meelde, et Euroopa Parlamendi nõudmisel on Eurostatile (Euroopa Liidu statistikaamet) antud nüüd volitused ja vahendid tugevale alusele toetava usaldusväärse ja objektiivse statistika koostamiseks;
6. märgib, et Kreeka jõudis majanduslangusesse 2008. aasta neljandas kvartalis; märgib, et kuue kvartali jooksul seitsmest oli riigis SKP kasvuindeks negatiivne, mistõttu tuli käivitada abiprogramm; märgib tihedat seotust ühelt poolt finantskriisi tagajärgede ja valitsemissektori võla suurenemise vahel ning teiselt poolt valitsemissektori võla

suurenemise ja majanduslanguse vahel, arvestades, et valitsemissektori võlg suurenes 254,7 miljardilt eurolt 2008. aasta kolmanda kvartali lõpus 314,1 miljardi euroni 2010. aasta teise kvartali lõpus;

7. märgib, et pärast seda, kui Kreeka valitsus oli 2010. aasta aprillis esitanud finantsabi taotluse, hakati turgudel ka teiste euroala liikmesriikide majanduse põhinäitajaid ja maksevõimelisust ümber hindama ning sellest tulenevalt viis surve Portugali riivivõlakirjadele Portugali refinantseerimiskulud kiiresti jätkusuutmatu tasemeni;
8. märgib, et valitsuse poolt alguses läbirääkimistel kasutanud majandusandmed tuli läbi vaadata;
9. märgib, et enne ELi ja IMFi abiprogrammiga alustamist oli Portugali majandus juba mitu aastat kannatanud madala SKP ja tootlikkuse ning kapitali suure sissevoolu tõttu ning et need trendid koos kulutuste kiirenemisega, eriti mittekohustuslike kulutuste puhul, mis ületasid pidevalt SKP kasvu, ning ülemaailmse finantskriisi mõju olid toonud kaasa suure eelarvepuudujäägi ning avaliku ja erasektori võla kõrge taseme koos Kreeka kriisist ülekanduva mõjuga, mis viis Portugali refinantseerimiskulud kapitaliturgudel jätkusuutmatu tasemeni, kaotades reaalselt avaliku sektori juurdepääsu nendele turgudele; rõhutab, et 2010. aastal, enne finantsabi taotlemist 7. aprillil 2011, oli Portugali majanduskasv vähenenud 1,9%-ni, eelarve puudujääk ulatus 9,8%-ni (2010), võlakoormus oli 94% (2010) ja jooksevkonto puudujääk 10,6% SKPst, kusjuures töötuse määr oli 12%; märgib sellega seoses, et üldised makromajanduslikud alustingimused halvenesid väga kiiresti kriisieelselt mõistlikult healt tasemelt 2007. aastal, kui Portugali majanduskasv oli 2,4%, eelarve puudujääk 3,1%, võlakoormus 62,7% ja jooksevkonto puudujääk 10,2% SKPst, kusjuures töötuse määr oli 8,1%, sügava ja enneolematu languseni;
10. märgib, et enne ELi ja IMFi abiprogrammi oli Iirimaa majandus äsja kannatanud enneolematult suure pangandus- ja majanduskriisi tõttu, mis tulenes suurel määral Iirimaa finantssektori kokkupuutest USA suurtest riskidest tingitud kriisiga, Iirimaa pankade vastutustundetust riskide võtmisest ja varaga tagatud väärtpaberite ulatuslikust kasutamisest, mis pärast üldtagatist ja sellele järgnenud päästeabi kaotas avaliku sektori juurdepääsu kapitaliturgudele, langetades Iirimaa SKPd 2009. aastal 6,4% võrra (1,1% 2010. aastal), kuivõrd 2007. aastal oli SKP positiivse 5%-se kasvutasemega, töötuse määr suurenes 4,7%-lt 2007. aastal 13,9%-ni 2010. aastal ning Iirimaa valitsuse poolt pangandussektorile antud toetuse tulemusena tuli valitsusel kogeda riigieelarve puudujääki, mis ulatus 2010. aastal 30,6%-ni, olles selleni langenud eelarve 0,2% suurusest ülejäägist 2007. aastal; märgib, et panganduskriisi põhjustasid osaliselt ebapiisav regulatsioon, väga madalad maksumäärad ja ülepaisutatud pangandussektor; tunnistab, et Iirimaa pankade poolt eraisikutele tekitatud kahjud võeti üle Iirimaa riigieelarvesse, et vältida Iirimaa pangandussüsteemi kokkuvarisemist ja vähendada ka negatiivse mõju ülekandumist euroalale tervikuna, ning et Iirimaa valitsus käitus oma panganduskriisile reageerides liidu laiemates huvides; märgib lisaks, et abiprogrammi käivitumisele eelnenud aastakümnel oli Iirimaa majandus läbi teinud pikaajalise negatiivsete reaaltressimäärade perioodi;
11. juhib tähelepanu eelarve tasakaalustamatuse puudumisele kriisieelsel Iirimaaal ja riigivõla äärmiselt madalale tasemele; rõhutab ka, et tööturu paindlikkus oli enne kriisi suurem;

märgib, et troika nõudis alguses palkade alandamist; juhib tähelepanu jätkusuutmatule pangandusmudelile ja maksusüsteemile, mis sõltus liiga palju eluaseme- ja varamulli maksustamisest saadavast tulust ja jättis riigi selle mulli lõhkemisel tulust ilma;

12. märgib, et maksumaksja raha summas, mis vastab umbes 40 % Iirimaa SKPst, süstiti pangandussektorisse ajal, kui kohustuste ja nõudeõiguste teisendamine ei olnud lubatud, sest see oli tekitanud troikas ulatuslikke vaidlusi;
13. nõuab, et täielikult täidetakse ELi liidrite 2012. aasta juunis võetud kohustus murda pankade ja valitsuste vaheline nõiarang ning uurida täiendavalt Iirimaa finantssektori olukorda viisil, mis leevendaks oluliselt Iirimaa ränka pangalaenukoormat;
14. märgib, et kui Kreekas jõudis asi erasektori kaasamiseni, ei võetud piisavalt arvesse kõrvalmõjusid Küprose pangandussüsteemile, mis oli ebaõnnestunud pangandusmudeli tõttu juba kokkukukkumise äärel; on ka oletatud, et taas kord kaitsti mõne suurema liikmesriigiga seotud varasid;
15. märgib, et 2011. aasta mais kaotas Küpros juurdepääsu rahvusvahelistele turgudele, mille põhjuseks olid riigi rahanduse märkimisväärne halvenemine ning Küprose pangandussektori ulatuslik sõltuvus Kreeka majandusest ja Kreeka riigivõla restruktureerimine, mis tõi Küprosele suurt kahju; tuletab meelde, et juba aastaid enne ELi ja IMFi abiprogrammi käivitumist 2013. aastal oli väljendatud tõsist muret Küprose majanduse süsteemse ebastabiilsuse pärast, mis muu hulgas oli tingitud Küprose võlgadega ülekoormatud ja riske võtvast pangandussektorist ja selle sõltuvusest võlgadega ülekoormatud kohalikest kinnisvarafirmadest, Kreeka võlakriisist, sellest, et rahvusvahelised reitinguagentuurid vähendasid Küprose valitsuse võlakirjade väärtust, võimetusest hankida rahvusvahelistelt turgudelt vahendeid riiklike kulutuste katmiseks ja Küprose valitsuse esialgselt vastumeelsusest teha ümberkorraldusi häiritud finantssektoris, mille asemel valiti hoopis sõltuvus Venemaa suurtest kapitalisüstidest; tuletab ka meelde, et olukorra on muutunud keerulisemaks ülemäärane sõltuvus Venemaa kodanike säästudest ja tuginemine Venemaa ametiasutuste laenule; märgib ka, et 2007. aastal oli Küprose riigivõla suhe SKPsse 58,8 %, mis 2012. aastaks oli tõusnud 86,6 %ni, samas kui 2007. aastal oli valitsemissektori ülejääk 3,5 % SKPst, millest siiski sai 2012. aastaks 6,4 %line puudujääk;

ELi ja IMFi finantsabi, vastastikuse mõistmise memorandumite sisu ja rakendatud strategiad

16. märgib, et Kreeka esitas esialgse finantsabi taotluse 23. aprillil 2010 ja et kokkulepe ühelt poolt Kreeka ametiasutuste ja teiselt poolt Euroopa Liidu ja IMFi vahel kiideti heaks 2. mail 2011. aastal vastastikuse mõistmise memorandumitega, milles sisaldasid ELi ja IMFi finantsabi saamise majanduspoliitilised tingimused; märgib ka, et esimest programmi, mille edu ei olnud piisav, vaadati läbi viiel korral, ja teist programmi, mis pidi vastu võetama märtsis 2012, on siiani läbi vaadatud kolmel korral; märgib, et IMF ei võtnud tulemuslikult arvesse ühe kolmandiku oma juhatuse liikmete vastuväiteid esimesest Kreeka programmist tuleneva kasu ja koormuse jaotamise kohta;
17. märgib, et 2010. aasta mai esimesse kokkuleppesse ei saadud lisada sätteid Kreeka võla restruktureerimiseks, kuigi IMF, kes oma tava kohaselt oleks eelistanud võla varajast

restruktureerimist, selle kohta algselt ettepaneku tegi; tuletab meelde EKP vastumeelsust kaaluda võla mis tahes vormis restruktureerimist 2010. ja 2011. aastal põhjusel, et see oleks viinud olukorrani, kus kriis oleks levinud muudesse liikmesriikidesse, ning samuti tema keeldumist osaleda 2012. aasta veebruaris kokkulepitud restruktureerimises; märgib, et Kreeka Keskpank aitas 2010. aasta novembris kaasa turgude ebastabiilsuse suurenemisele, hoiatades avalikult investoreid, et Kreeka riigivõla puhul ei saa EKP likviidsusmeetmeid enam kindlalt eeldada; märgib ka, et liikmesriigid võtsid endale kohustuse, et nende pangad säilitavad osaluse Kreeka võlakirjaturgudel, kuid ei suutnud seda kohustust täita;

18. märgib, et Portugal esitas esialgse finantsabi taotluse 7. aprillil 2011. aastal ja et kokkulepe ühelt poolt Portugali ametiasutuste ja teiselt poolt Euroopa Liidu ja IMF-i vahel kiideti heaks 17. mail 2011. aastal vastastikuse mõistmise memorandumitega, kus sisaldasid EL-i ja IMF-i finantsabi saamise majanduspoliitilised tingimused; märgib lisaks, et Portugali programmi on sellest ajast alates korrapäraselt üle vaadatud, et kohandada sihte ja eesmärke, sest esialgsed eesmärgid olid ebarealistlikud ja saavutamatud, ning et selle tulemusena esitatakse edukalt kümnes ülevaade Portugali majanduse kohandamisprogrammi kohta ja loodetakse programm peagi lõpule viia;
19. tuletab meelde kahepoolset survet, mida EKP väidetavalt avaldas Iirimaa ametiasutustele enne seda, kui Iirimaa ametiasutuste ning EL-i ja IMF-i vahel kiideti 7. detsembril 2010 ja 16. detsembril 2010 heaks esialgne kokkulepe, kus vastastikuse mõistmise memorandumites määratletakse EL-i ja IMF-i finantsabi saamise majanduspoliitilised tingimused; märgib, et programm põhines suuresti Iirimaa valitsuse enda riiklikul majanduse elavdamise kaval 2011–2014, mis avaldati 24. novembril 2010; märgib lisaks, et Iirimaa programmi on nüüdseks korrapäraselt läbi vaadatud, et kaheteistkümnes ja lõplik läbivaatamine toimus 9. detsembril 2013. aastal ning et Iiri programm viidi 15. detsembril 2013 lõpule;
20. märgib, et Euroopa Ülemkogu otsustas 29. juunil 2012 lubada ESM-i rekapiitalseerida panku otse pärast vastava nõuetekohase otsuse tegemist ja tingimusel, et on loodud ühtne mõjus järelevalvemehhanism; märgib ka, et eurorühm määratles 20. juunil 2013. aastal otsese rekapiitalseerimise instrumendi (mille suhtes kehtivad teatavad tingimused) tegevusraamistiku;
21. märgib, et kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise idee kujunes aja jooksul; Iirimaa puhul ei olnud eelisõigusega võlakirjade omanike kohustuste ja nõudeõiguste teisendamine 2010. aastal Iirimaa ametivõimudele kättesaadav võimalus, samas kui Küprosel tehti 2013. aastal ettepanek kasutada kindlustatud hoiustajate puhul kohustuste ja nõudeõiguste teisendamist poliitikameetmena, mis suurendas pangandus- ja riigivõlakriisi leevendamiseks kasutatavate instrumentide vahelist lõhet;
22. märgib, et esialgse taotluse finantsabi saamiseks tegi Küpros 25. juunil 2012. aastal, kuid erinevuste tõttu tingimusi puudutavates seisukohtades, samuti selle tõttu, et Küprose parlament lükkas 19. märtsil 2013 tagasi programmi esialgse eelnõu, mis hõlmas kindlustatud hoiustajate kohustuste ja nõudeõiguste teisendamist, tuues põhjenduseks, et see on vastuolus Euroopa Liidu õigusega, sest nägi ette alla 100 000 euro suuruste väikehoiuste kärpeid, lükkus EL-i–IMF-i abiprogrammi lõpliku kokkuleppe sõlmimine

edasi 24. aprillini (ELiga) ja 15. maini 2013. aastal (IMFiga), ning Küprose parlamendi esindajatekoda kinnitas kokkuleppe lõpuks 30. aprillil 2013. aastal; märgib, et algselt olid troika eri liikmetel Küprose jaoks konkureerivad programmide ettepanekud, ja rõhutab piisavate selgituste puudumist selle kohta, miks Euroopa Komisjon ja ELi rahandusministrid nõustusid kindlustatud hoiustajate hõlmamisega; peab samuti kahetsusväärseks, et Küprose ametiasutuste sõnul oli neil raske veenda troika esindajaid läbirääkimisprotsessi ajal oma muredes, ja seda, et väidetavalt sunniti Küprose valitsust, arvestades erasektori võla erakordselt suurt suhet SKPsse, nõustuma pangahoiuseid hõlmava kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendiga; märgib, et kuigi Küprose Keskpang ja ministriumide komisjon osalesid palju läbirääkimistel ja finantsabi programmi kavandamises ning Küprose Keskpanga juhataja allkirjastas lõpuks koos rahandusministriga vastastikuse mõistmise memorandum, tuleb tõdeda, et aeg täiendavateks läbirääkimisteks vastastikuse mõistmise memorandum üsikasjalike aspektide üle oli äärmiselt piiratud;

23. märgib kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise kohaldamise tõsist kõrvalmõju, mis hõlmab ka kapitalikontrolli kehtestamist; rõhutab, et Küprose reaalmajandusel on ikka veel suured probleemid, sest krediidiliinide katkestamine avaldab kahjulikku mõju majanduse tootvatele sektoritele;
24. märgib, et IMF on ülemaailmne institutsioon, mille ülesanne on tagada tingimustega finantsabi riikidele, kellel on maksebilansi probleemid; juhib tähelepanu asjaolule, et kõik liikmesriigid on liitunud Rahvusvahelise Valuutafondiga ja seetõttu on neil õigus sealt abi saada koostöös ELi institutsioonidega ja arvestades hinnangut ELi ja asjaomase liikmesriigi huvide kohta; märgib, et kriisi ulatust arvestades poleks üksnes IMFi finantsvahenditest finantsabi vajavate riikide probleemide lahendamiseks piisanud;
25. märgib, et IMF on selgelt osutanud Kreeka programmi riskidele, eelkõige seoses võla jätkusuutlikkusega; märgib, et lisaks sellega nõustumisele, et programmi töötab välja ja selle üle peab läbirääkimisi troika, otsustas IMF muuta oma erakorralise juurdepääsupoliitika kriteeriumit võla jätkusuutlikkuse kohta, et muuta võimalikuks laenu andmine Kreekale, Iirimaale ja Portugalile;
26. juhib tähelepanu muredele, mida on väljendatud seoses EKP järelevalvega erakorralise likviidsusabi üle; on seisukohal, et EKP kasutatavas maksevõime mõistes puudub läbipaistvus ja prognoositavus;
27. märgib, et EL ja rahvusvahelised institutsioonid ei olnud valmis nii suure ulatusega riigivõlakriisiks, mis on kõige tõsisem finantskriis pärast 1929. aastat, ega ka selle eri põhjusteks ja tagajärgedeks euroalal; peab kahetsusväärseks, et sellise iseloomuga kriisi lahendamiseks puudub sobiv õiguslik alus; tunnustab kiire ja resoluutse reageerimise eesmärgil tehtud jõupingutusi, kuid peab kahetsusväärseks, et nõukogu on järjekindlalt keeldunud välja töötamast pikaajalist, põhjalikku ja süsteemset käsitust; taunib asjaolu, et ELi struktuurifondid ja ELi pikaajalisele liidusisesele majanduslikule lähenemisele suunatud poliitika ei ole andnud tulemuslikke lahendusi;

28. juhib tähelepanu asjaolule, et ELi struktuurifondide kaasrahastamismääratõsteti mõne kriisis kõige enam kannatanud ja kohandamisprogrammist finantsabi saanud liikmesriigi puhul 95 %ni; rõhutab, et kohalikke ja riiklikke ametiasutusi tuleb tugevdada, et nad saaksid hakkama ELi õigusaktide ja programmide rakendamisega, mis läbi kiirendatakse struktuurifondide raha kasutamist;
29. tõdeb eelnevast hoolimata, et troika ees seisev kriisile eelnev suur väljakutse oli ainulaadne ja tulenes muu hulgas riikide rahanduse viletsast olukorrast, struktuurireformide vajadusest mõnes liikmesriigis, finantsteenuste ebapiisavast reguleerimisest Euroopa ja liikmesriikide tasandil ning pika aja jooksul tekkinud suurest makromajanduslikust tasakaalustamatusest, poliitika-alastest ja institutsionaalsetest ebaõnnestumistest ning sellest, et kõige traditsioonilisemad makromajanduslikud vahendid, nagu eelarvepoliitika või väline devalveerimine, ei olnud rahaliidu piirangute ja euroala mittetäieliku iseloomu tõttu võimalikud; märgib lisaks märkimisväärset ajasurvet, mis osaliselt oli tingitud asjaolust, et finantsabi taotlused esitati üldiselt ajal, kui riigid olid juba maksujõuetusele lähedal ja turulepääsu kaotanud, samas kui tuli kõrvaldada õiguslikud takistused, hirm euroala kokkusulamise ees oli käegakatsutav, tuli kindlasti jõuda poliitilistele kokkulepetele ja langetada reformide kohta otsused, maailma majandus oli tugevas languses ja mitmed riigid, kes pidid andma finantsabi, märkasid omaenda avaliku ja erasektori võla murettekitavat suurenemist;
30. taunib asjaolu, et vastastikuse mõistmise memorandumites puudub läbipaistvus; märgib, et on vaja hinnata, kas ametlikud dokumendid edastati liikmesriikide parlamentidele ja Euroopa Parlamendile ning kas neid seal õigeaegselt arutati ning kas neid on sotsiaalpartneritega piisavalt arutatud; märgib teatavate tavade, sh kodanike õigusi puudutava teabe salajas hoidmise võimalikku negatiivset mõju asjaomaste riikide poliitilisele olukorrale ja kodanike usaldusele demokraatiasse ja Euroopa projekti;
31. märgib, et vastastikuse mõistmise memorandumites sisalduvad soovitusel on vastuolus Lissaboni lepingu ja strateegiaga „Euroopa 2020” väljatõttatud moderniseerimise poliitikaga; märgib samuti asjaolu, et vastastikuse mõistmise memorandumitega liikmesriigid on vabastatud Euroopa poolaasta kogu aruandlusprotsessist, sh vaesuse vastu võitlemise ja sotsiaalse kaasamise eesmärkide täitmise kohta aru andmisest, ning nende kohta ei esitata vastastikuse mõistmise memorandumite täitmisele lisaks riigipõhiseid soovitusi; tuletab meelde, et vastastikuse mõistmise memorandumite tuleb kohandada, et võtta arvesse palgakujunduse tavasid ja pooli ning asjaomase liikmesriigi riiklikku reformikava liidu tööhõive ja majanduskasvu strateegia raames, nagu on sätestatud määruse nr 472/2013 artikli 7 lõikes 1; nõuab tungivalt selle tegemist, kui seda veel ei ole tehtud; märgib siiski, et seda võib osaliselt seletada, kuigi mitte täielikult õigustada asjaoluga, et programme tuli rakendada keerulises poliitilises, majanduslikus ja finantsolukorras märkimisväärselt lühikese aja jooksul;
32. peab kahetsusväärseks, et Kreeka, Iirimaa ja Portugali programmid sisaldavad mitmeid üksikasjalikke ettekirjutusi tervishoiusüsteemi reformimise ja kulude kärpimise kohta; peab kahetsusväärseks, et programmid ei ole seotud Euroopa Liidu põhiõiguste harta või aluslepingute sätetega, eelkõige Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 168 lõikega 7;
33. juhib tähelepanu sellele, et ELi rahandusministrid kiitsid makromajanduslikud

kohandamisprogrammid heaks;

Praegune majanduslik ja sotsiaalne olukord

34. peab kahetsusväärseks, et rakendatud meetmete tõttu on tulude jaotamise ebavõrdsus nendes neljas riigis lühiajaliselt kasvanud; märgib, et nendes neljas riigis on selline ebavõrdsus suurenenud keskmisest rohkem; märgib, et sotsiaalhüvitiste ja -teenuste kärped ja suurenev tööpuudus, mis tulenevad makromajandusliku olukorra lahendamiseks loodud programmides sisalduvatest meetmetest, nt palkade kärped, suurendavad vaesuse taset;
35. osutab tööpuuduse, pikaajalise tööpuuduse ja noorte tööpuuduse vastuvõetamatult kõrgele tasemele eriti nendes neljas liikmesriigis, kellele kohaldatakse abiprogramme; rõhutab, et kõrge noorte tööpuuduse määr ohustab tulevase majandusliku arengu võimalusi, nagu on näidanud Lõuna-Euroopast ja Iirimaaalt pärit noorte migrantide vool, ja võib põhjustada ajude äravoolu; tuletab meelde, et haridust, koolitust ning tugevat teaduslikku ja tehnoloogilist tausta on korduvalt määratletud kui kriitilise tähtsusega võimalust nende riikide majanduse struktuurseks järelejätmiseks; peab seetõttu tervitatavaks hiljutisi ELi tasandi algatusi seoses noorte hariduse ja tööhõivega, Erasmus+ programmi, noorte tööhõive algatust ja 6 miljardit eurot ELi noortegarantii jaoks, kuid nõuab veelgi suuremat poliitilist ja majanduslikku tähelepanu nende küsimustega tegelemisele; toonitab, et tööhõivega seotud pädevused on peamiselt liikmesriikidel; ärgitab seetõttu liikmesriike veelgi moderniseerima oma riiklikke haridussüsteeme ja tegelema noorte tööpuudusega;
36. peab tervitatavaks programmi lõppemist Irimaal, kuna troika missioonid on lõppenud ja riik sisenes 7. jaanuaril 2014 edukalt võlakirjade turule, ning programmi oodatavat lõppemist Portugalis; peab kahetsusväärseks, et Kreekas on tulemused olnud ebaühtlasemad, vaatamata enneolematute reformide rakendamisele; tunnustab suuri jõupingutusi, mida kohandamisprogrammidega hõlmatud riikides on nõutud üksikisikutelt, perekondadelt, ettevõtetelt ja muudelt kodanikuühiskonna institutsioonidelt; täheldab esimesi osalise majandusliku paranemise märke teatavates programmiga hõlmatud riikides; juhib siiski tähelepanu sellele, et jätkuvalt kõrge tööpuuduse määr takistab majanduse elavdamist ning et nii riikide kui ka ELi tasandil on vaja veel teha jätkuvaid ja ulatuslikke jõupingutusi;

Troika: majanduslik mõõde ning teoreetiline alus ja mõju otsustele

37. rõhutab, et asjakohased riigispetsiifilised ja kogu euroala hõlmavad majanduslikud mudelid, mis tuginevad konservatiivsetele eeldustele, sõltumatutele andmetele, huvirühmade kaasamisele ja läbipaistvusele, on vajalikud, et luua usaldusväärseid ja tõhusaid kohandamisprogramme, mööndes samas, et majandusprognosid sisaldavad tavaliselt mõningast ebakindlust ja ennustamatust; kahetseb, et piisav statistika ja teave ei ole alati olnud saadaval;
38. peab tervitatavaks asjaolu, et finantsabiga saavutati lühemas perspektiivis see eesmärk, et välditi riigivõla kontrollimatut maksejõuetust, millel oleksid olnud äärmiselt rasked, oletatavasti praegustest tõsisemad majanduslikud ja sotsiaalsed tagajärjed ning ettearvamatu ulatusega mõju teistele riikidele ja isegi nende riikide sunnitud lahkumine euroalast; märgib siiski, et ei ole mingit garantiid selle vältimiseks pikas perspektiivis;

märgib ka, et finantsabi ja kohandamisprogramm Kreekas ei ole takistanud kontrollitavat maksejõuetust ega kriisi levimist teistesse liikmesriikidesse ning et turu kindlustunne taastus ja riigivõla intressimäärade vahed hakkasid vähenema alles pärast seda, kui EKP täiendas oma seni võetud meetmeid 2012. aasta augustis rahapoliitiliste otsetehingute programmiga; taunib majanduslikku ja sotsiaalset langust, mis ilmnes rahaliste ja makromajanduslike paranduste rakendamisel; märgib, et majanduslikud ja sotsiaalsed tagajärjed oleksid olnud ilma ELi–IMFi finants- ja tehnilise abita halvemad;

39. märgib, et troika avaldas algusest saadik probleemide lahendamist käsitlevaid põhjalikke dokumente – strateegia enneolematute probleemide lahendamiseks, poliitiliste meetmete kogumi, mis oli hoolikalt välja töötatud asjaomase riigi valitsusega, ning majandusprognoose – mida kõiki korrapäraselt ajakohastatakse; märgib, et need dokumendid ei võimaldanud üldsusel kujundada üldist seisukohta läbirääkimiste kohta ja seetõttu ei piisa nendest aruandluskohustuse täitmiseks;
40. taunib asjaolu, et troika on teinud mõnikord liiga optimistlikke oletusi, eelkõige mis puudutab majanduskasvu ja tööpuudust, mis muu hulgas tulenevad ebapiisavast piiriülese mõju tunnistamisest (nagu on tunnistanud komisjon oma aruandes eelarvete konsolideerimise ja ülekanduva mõju kohta euroala äärealadele ja tuumikus („Fiscal consolidations and spillovers in the Euro area periphery and core”), poliitilisest vastuseisust muutustele mõnes liikmesriigis ning kohandamise majanduslikust ja sotsiaalsest mõjust; taunib asjaolu, et see kõik on mõjutanud ka troika eelarve konsolideerimise ja majanduskasvu vastastikuse mõju analüüsi; märgib, et selle tulemusena ei ole olnud võimalik saavutada eelarve eesmärke ettenähtud aja jooksul;
41. on saanud kuulamiste põhjal arusaamise, et kohandamisprogrammi kestuse ja sihtotstarbeliste fondide (näiteks ESMi) kaudu pakutava abi vahel on range seos, mis tähendab, et pikemaajaline kohandamisperiood oleks vältimatult tähendanud suuremaid teiste euroala riikide ja IMFi poolt pakutavaid ja tagatavaid summasid, mida ei peetud väga suuri summasid arvestades poliitiliselt teostatavaks; juhib tähelepanu, et kohandamisprogrammide ja tagasimakseperioodide kestus on märgatavalt pikem kui IMFi finantsabi programmide puhul tavaliselt;
42. tunneb heameelt struktuurse puudujäägi vähenemise üle kõigis programme kohaldavates riikides alates vastavate abiprogrammide algusest; väljendab kahetsust, et see ei ole seni viinud riigivõla ja SKP suhte vähenemisele; märgib, et selle asemel on riigivõla suhe SKPsse järsult kasvanud kõigis programme kohaldavates riikides, kuna tingimuslike laenude saamine toob loomulikult kaasa riigivõla suurenemise ja rakendatud poliitika toob kaasa lühiajalise majanduslanguse; usub lisaks, et fiskaalkordajate täpne hindamine on kriitilise tähtsusega selleks, et eelarve kohandamine suudaks võla suhet SKP-sse edukalt vähendada; märgib, et pikaajalise stabiilsuse seisukohast on ka vajalik liikuda jätkusuutlikumate erasektori võla tasemete suunas; mõnab, et tüüpilisel juhul võtab mitu aastat aega enne, kui struktuurireformid saavad väljundi suurendamiseks ja tööhõivesse olulise panuse anda;
43. on seisukohal, et fiskaalkordajaid on raske täpselt hinnata; tuletab sellega seoses meelde, et IMF tunnistas fiskaalkordaja alahindamist oma majanduskasvu prognoosides enne 2012. aasta oktoobrit; märgib, et see periood hõlmab kõikide (välja arvatud ühe)

käesolevas raportis uuritavate vastastikuse mõistmise memorandumite järeldotsi; tuletab meelde, et Euroopa Komisjon märkis 2012. aasta novembris, et prognoosivead ei olnud tingitud fiskaalkordaja alahindamisest; märgib siiski, et komisjon märkis oma vastuses küsimustikule, et „fiskaalkordajad kalduvad olema suuremad praegusel hetkel kui tavaolukorras”; mõistab, et fiskaalkordajad on osaliselt endogeensed ja arenevad muutuvates makromajanduslikes tingimustes; juhib tähelepanu sellele, et avalikule arvamuste lahknemisele Euroopa Komisjoni ja IMFi vahel fiskaalkordaja suuruse üle ei järgnenud troika ühise seisukoha vastuvõtmist;

44. juhib tähelepanu sellele, et kuigi IMFi eesmärk abistavas tegevuses troika raames on sisemine devalveerimine, sh palkade vähendamise ja pensionikärbete kaudu, ei ole komisjon seda eesmärki kunagi sõnaselgelt kinnitanud; märgib, et eesmärk, mida komisjon on rõhutanud kõigis neljas abiprogramme kohaldavas ja jälgitavas riigis, on pigem olnud eelarve konsolideerimine; tunnistab neid IMFi ja komisjoni prioriteetide erinevusi ning võtab teadmiseks niisuguse eesmärkide esialgse lahknevuse kahe institutsiooni vahel; märgib, et on ühiselt otsustatud tugineda mõlema vahendi kombinatsioonile, samuti struktuurireformidele, ja täiendada seda lähenemisviisi teiste meetmetega; märgib, et eelarve konsolideerimine koos piirava palgapoliitikaga on vähendanud nõudlust nii avalikus kui ka erasektoris; märgib, et eesmärk reformida programme kohaldavates riikides tööstuslikku baasi ja institutsioonilisi struktuure, et muuta neid riike jätkusuutlikumaks ja tõhusamaks, on pärvinud vähem tähelepanu kui eespool nimetatud eesmärgid;
45. leiab, et on pööratud liiga vähe tähelepanu kohanemisstrateegiate negatiivse majandusliku ja sotsiaalse mõju leevendamisele programme kohaldavates riikides; tuletab meelde kriisi lähtekohti; taunib asjaolu, et kõigile ühe mõõdupuuga lähenemine kriisiohjamises jätab liiga sageli arvesse võtmata poliitikametmete majandusliku ja sotsiaalse mõju tasakaalu;
46. rõhutab, et riikliku tasandi omand on ülimalt oluline, ning suutmatuse rakendada kokkulepitud meetmeid mõjutab oodatud tulemusi, tekitades asjaomases riigis täiendavaid raskusi veelgi pikemaks ajaks; võtab teadmiseks IMFi kogemuse, et riigi tasandi omandit võib pidada kõige olulisemaks teguriks igas finantsabi programmis; rõhutab siiski, et riigi tasandi omandit ei saa saavutada ilma nõuetekohase demokraatliku legitiimsuse ja vastutusega nii riigi kui ka ELi tasandil; rõhutab sellega seoses, et riiklike parlamentide autelu eelarve üle ja seaduste üle, millega rakendatakse majanduse kohandamisprogramme, on riigi tasandi vastutuse ja läbipaistvuse tagamiseks väga tähtis;
47. rõhutab, et suurem sooline võrdõiguslikkus on tugevama majanduse rajamisel võtmetähtsusega ja et seda tegurit ei tohiks majandusanalüüsides või soovituseltes kunagi tähelepanuta jätta;

Troika institutsiooniline mõõde ja demokraatlik legitiimsus

48. märgib, et kuna ELi reageerimine kriisile muutub ja EKP roll troikas ning troika otsustamisprotsess on ebaselged, tajutakse troika mandaati ebaselgena ja läbipaistmatuna ning demokraatliku järelevalve osas puudulikuna;
49. juhib siiski tähelepanu asjaolule, et määruse (EL) nr 472/2013 vastuvõtmine 21. mail 2013 on esimene, ehkki ebapiisav samm, millega kehtestatakse ametlikult

järelevalvemenetlused rahalistes raskustes olevate euroala riikide üle, ning et see annab troikale mandaadi; hindab muu hulgas positiivselt: sätteid valitsemissektori võla jätkusuutlikkuse hindamise kohta; läbipaistvamaid menetlusi makromajanduslike kohandamisprogrammide vastuvõtmiseks, sealhulgas vajadust integreerida kahjulik kaasmõju ja makromajanduslikud ja rahandusšokid ning Euroopa Parlamendile antud järelevalveõigused; sotsiaalpartnerite kaasamisega seotud sätteid; nõudeid võtta selgelt arvesse liikmesriigi palgakujunduse tavasid ja pooli; vajadust tagada piisavad vahendid kõige olulisematele poliitikavaldkondadele, nagu haridus ja tervishoid; ning abistatavatele liikmesriikidele tehtavaid erandeid stabiilsuse ja kasvu pakti asjaomastest nõuetest;

50. võtab teadmiseks eurorühma esimehe avalduse, et eurorühm annab komisjonile volitused pidada tema nimel läbirääkimisi abiga seonduvate tingimuste üksikasjade üle, võttes samas arvesse liikmesriikide seisukohti tingimuslikkuse põhielementide suhtes ja pidades silmas nende enda rahalisi piiranguid, finantsabi suuruse üle; märgib, et eelnimetatud kord, mille kohaselt eurorühm annab komisjonile volitused, ei ole ELi seadustes sätestatud, kuna eurorühm ei ole Euroopa Liidu ametlik institutsioon; rõhutab, et vaatamata komisjoni tegutsemisele liikmesriikide nimel lasub lõplik poliitiline vastutus makromajanduslike kohandamisprogrammide väljatöötamise ja heakskiitmise eest ELi rahandusministritel ja nende valitsustel; taunib demokraatliku legitiimsuse puudumist ELi tasandil ja asjaolu, et eurorühmal puudub aruandekohustus, kui ta võtab endale ELi tasandil täidesaatvad volitused;
51. juhib tähelepanu asjaolule, et päästemehhanism ja troika on ajutise iseloomuga ning väljendab kahetsust selle pärast, et puudus õiguslik alus troika sätestamiseks liidu esmaste õigusaktide alusel, mistõttu loodi valitsustevaheline mehhanism EFEFi kujul, ning lõpuks ESM; nõuab, et kõik tulevased lahendused põhineksid liidu esmasel õigusel; tunnistab, et see võib tuua kaasa vajaduse muuta aluslepingut;
52. on mures selle üle, et eurorühma endine esimees tunnistas Euroopa Parlamendi ees, et eurorühm kiitis troika soovitusel heaks, kaalumata hoolikalt nende konkreetseid poliitilisi tagajärgi; rõhutab, et kui see vastab tõele, ei vabasta see euroala rahandusministreid nende poliitilisest vastutusest makromajanduslike kohandamisprogrammide ja vastastikuse mõistmise memorandumite eest; juhib tähelepanu, et see tunnistus heidab murettekitavat valgust „tehnilise nõustamise” ebamäärasele kohaldamisalale ja „eurorühma agentuuri” rollile, mis on antud nii komisjonile kui ka EKP-le abiprogrammide väljatöötamise, rakendamise ja hindamise raamistikus; taunib sellega seoses asjaolu, et nõukogu ja eurorühm ei ole andnud komisjonile selget ja vastutusega seotud juhtumipõhist volitust;
53. seab kahtluse alla komisjoni kaksikrolli troikas, kus ta on nii liikmesriikide esindaja kui ka ELi institutsioon; näeb komisjonis potentsiaalset huvide konflikti, arvestades ühelt poolt selle rolli troikas ning teiselt poolt vastutust aluslepingute ja *aquis communautaire*'i täitmise järelevalvajana, eriti niisugustes poliitikavaldkondades nagu konkurents, riigiabi ja sotsiaalne sidusus, ning seoses liikmesriikide palga- ja sotsiaalpoliitikaga – see on valdkond, kus komisjonil puudub pädevus, samuti Euroopa Liidu põhiõiguste harta osas; juhib tähelepanu, et niisugune olukord on vastuolus komisjoni tavapärase rolliga, milleks on kaitsta sõltumatu üksusena ELi huve ja tagada ELi eeskirjade rakendamine aluslepingutes sätestatud piirides;

54. juhib samamoodi tähelepanu Euroopa Keskpanga potentsiaalsele huvide konfliktile selle praeguses rollis troika nn tehniline nõustajana ja nelja liikmesriigi võlausaldajana, omades samas volitusi asutamislepingu alusel – sellises olukorras sõltub EKP tegevus otsustest, mille langetamises ta ise osaleb; tunnustab siiski EKP panust kriisi lahendamisse, kuid nõuab, et uuritaks hoolikalt selle võimalikku huvide konflikti, eriti seoses otsustava tähtsusega likviidsuspoliitikaga; märgib, et kriisi vältel on EKP-l olnud olulist teavet pangandussektori tervise ja üldiselt finantsstabiilsuse kohta ja et nende teadmistega on pank avaldanud hiljem otsustajatele poliitilist võimendavat mõju, vähemalt Kreeka võlgade restruktureerimise puhul, kui EKP nõudis, et tema käes olevatest valitsuse võlakirjadest eemaldataks ühise tegutsemise klauslid; Küprose erakorralise likviidsusabi programmi meetmete ja Iirimaa eelisvõlakirjaomanike kohustuste ja nõudeõiguste teisendamisse kaasamata jätmise puhul;
55. märgib, et EKP roll ei ole piisavalt määratletud, nagu on sätestatud määruses (EL) nr 472/2013 ja ESMi lepingus – nimelt peaks komisjon tegema EKPga koostööd, jättes seega EKP-le nõuandva rolli; märgib, et eurorühm on palunud EKP kaasamist viimase ekspertteadmiste tõttu, täiendamaks teiste troika partnerite teadmisi, ning et Euroopa Kohus otsustas Pringle'i kohtuasjas, et EKP-le Euroopa stabiilsusmehhanismi asutamislepinguga antud ülesanded on kooskõlas mitmesuguste ülesannetega, mille annavad EKP-le ELi toimimise leping ja EKPSi põhikirja [ja EKP], juhul kui teatud tingimused on alaliselt täidetud; juhib tähelepanu asjaolule, et EKP osalemine troika tegevuses on eurorühma otsustada, kuid tuleb meelde, et Euroopa Liidu toimimise lepinguga on EKP volitused piiritletud rahapoliitika ja finantsstabiilsusega ning et aluslepingutega ei ole ette nähtud EKP osalemine eelarve-, fiskaal- ja struktuuripoliitikas; tuleb meelde, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 127 on sätestatud, et ilma et see piiraks eesmärki säilitada hindade stabiilsus, toetab EKPS liidu üldist majanduspoliitikat, selleks et aidata kaasa liidu eesmärkide saavutamisele, nagu need on esitatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 3;
56. juhib tähelepanu troika üldiselt nõrgale demokraatlikule vastutusele riiklikul tasandil abiprogrammi kasutatavates riikides; märgib siiski, et see demokraatlik vastutus on riigiti erinev, sõltuvalt riigijuhtide tahtest ja riigi parlamendi võimekusest järelevalve osas, nagu näitas algse vastastikuse mõistmise memorandumiga tagasilükkamise juhtum Küprose parlamendis; märgib, et kui riiklike parlamentidega konsulteeriti, oli neil valida, kas jätta laenukohustused lõpuks täitmata või nõustuda troika ja riigi ametiasutuste vahel kokku lepitud vastastikuse mõistmise memorandumitega; märgib, et Portugali parlament vastastikuse mõistmise memorandumit ei ratifitseerinud; märgib murega, et troika koosneb kolmest sõltumatust institutsioonist, mille vahel vastutus jaguneb ebaühtlaselt, lisaks on neil erinevad volitused ja erineva vastutuse tasemega läbirääkimis- ja otsustusstruktuurid, mistõttu puudub troikal kui tervikul nõuetekohane kontroll ja demokraatlik aruandekohustus;
57. märgib kahetsusega, et oma põhikirja tõttu ei saa IMF ametlikult Euroopa Parlamendi ega riikide parlamentide ees aru anda, ka mitte kirjalikult; märgib, et IMFi valitsemisstruktuur näeb ette aruandekohustuse 188 liikmesriigi ees IMFi juhatusel kaudu; rõhutab, et IMFi tegevus „viimase võimaluse” laenajana, mis annab kuni kolmandiku finantseeringust, seab selle institutsiooni vähemuse rolli;

58. märgib, et pärast troika ettevalmistavat tööd tehakse ametlikud otsused eraldi ning kooskõlas õiguslike põhikirjade ja rollidega eurorühma ja IMFi poolt, kelle kanda jääb sellega poliitiline vastutus troika tegevuse eest; märgib samuti, et nüüd on oluline roll ESM-il, kuna selle organisatsiooni otsustada on euroala liikmesriikide antav finantsabi, mis seab omakorda euroala liikmesriikide juhid, sh otseselt seotud riikide valitsused, kõikide otsuste keskmesse;
59. märgib, et troika demokraatlik legitiimsus riiklikul tasandil tuleneb eurorühma ja ECOFINi liikmete poliitilisest vastutusest nende vastavate riiklike parlamentide ees; peab kahetsusväärseks, et troikal puuduvad tema struktuuri tõttu demokraatliku legitiimsuse vahendid ELi tasandil;
60. peab taunitavaks, kuidas ELi institutsioonid on tehtud patuoinaks halva mõju eest liikmesriikide makromajandsulike kohandustes, samas kui troika ja selle tegevuse eest vastutavad poliitiliselt liikmesriikide rahandusministrid; rõhutab, et see võib põhjustada euroskeptitsismi kasvu, kuigi vastutus on riikidel, mitte Euroopa tasandil;
61. kutsub eurorühma, nõukogu ja Euroopa Ülemkogu üles võtma troika tegevuse eest täielik vastutus;
62. juhib tähelepanu sellele, et ESM on valitsustevaheline organ, mis ei kuulu Euroopa Liidu õiguslikku struktuuri ning mis on seotud ühehäälsuse nõudega tavamenetluses; usub, et sellest tulenevalt tuleb tegutseda vastastikuse pühendumise ja solidaarsuse vaimus; märgib, et ESMi lepingus kehtestati laenu tingimuslikkuse põhimõte makromajandusliku kohandamisprogrammi kujul; märgib, et ESMi lepingus ei ole määratletud tingimuslikkuse või kohandamisprogrammi sisu, mis jätab oluliselt mänguruumi soovitude andmiseks sellise tingimuslikkuse osas;
63. eeldab, et riiklikud kontrollikojad täidavad täiel määral oma õiguslikke kohustusi, mis puudutavad finantstehingute seaduslikkuse ja korrektsuse tõendamist ning järelevalve- ja kontrollisüsteemide tõhusust; kutsub sellega seoses kõrgemaid auditeerimisasutusi üles tõhustama omavahelist koostööd, eelkõige häid tavasid vahetades;

Ettepanekud ja soovitused

64. tervitab komisjoni, EKP, eurorühma esimehe ja IMFi ning Küprose, Iirimaa, Kreeka ja Portugali valitsuste ja keskpankade, samuti sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna esindajate valmisolekut teha koostööd ja osaleda Euroopa Parlamendi läbiviidavas hindamises troika rolli ja tegevuse kohta, vastates muu hulgas üksikasjalikule küsimustikule ja/või osaledes ametlikel ja mitteametlikel kuulamistel;
65. avaldab kahetsust, et Euroopa Ülemkogu ei ole võtnud piisavalt arvesse Euroopa Parlamendi 6. juuli 2011. aasta resolutsioonis finants-, majandus- ja sotsiaalkriisi kohta sisalduvaid ettepanekuid; rõhutab, et nende elluviimine oleks soodustanud majandus- ja rahaliidu majanduslikku ja sotsiaalset lähenemist, kindlustades seejuures majandus- ja eelarvepoliitika koordineerimismeetmetele täie demokraatliku legitiimsuse;

Lühike ja keskpikk perspektiiv

66. nõuab, et esimese sammuna kehtestataks selge, läbipaistev ja siduv kodukord institutsioonidevaheliseks suhtluseks troikas ning ülesannete ja vastutuse jaotamiseks selle siseselt; on veendunud, et troika läbipaistvuse suurendamiseks, selle üle tugevama demokraatliku kontrolli võimaldamiseks ning troika töö usaldusväärsuse toetamiseks on vaja ülesanded selgelt määratleda ning jaotada;
67. nõuab, et töötataks välja parem kommunikatsioonistrateegia käimasolevate ja tulevaste finantsabiprogrammide jaoks; nõuab tungivalt, et seda probleemi käsitletakse esmase prioriteedina, kuna tegevusetus selles valdkonnas kahjustab lõpuks ELi mainet;
68. nõuab, et hinnataks läbipaistvalt lepingute sõlmimist väliskonsultantidega, avalike pakkumiste puudumist, väga kõrgeid töötasusid ja potentsiaalseid huvide konflikte;

Majanduslik ja sotsiaalne mõju

69. tuletab meelde, et Euroopa Parlamendi seisukohas määruse 472/2013 kohta nähti ette sätted, millega nõutakse, et makromajanduslikud kohandamisprogrammid sisaldaksid erandolukorra plaane juhaks, kui põhilised prognoositavad stsenaariumid ei täitu ning kui esineb kõrvalekaldumisi asjaolude tõttu, mille üle abi saav liikmesriik ei oma kontrolli, näiteks ootamatu rahvusvaheline majandusšokk; rõhutab, et sellised plaanid on mõistliku poliitika eeltingimuseks, mille raames tehakse majandusmodelite nõrkust ja vähest usaldusväärsust arvesse võttes tugisambaks olevaid programmi prognoose, nagu seda on nähtud kõikides abiprogrammide raames toetust saavates liikmesriikides;
70. nõuab tungivalt, et EL jälgiks finants-, eelarve ja majanduse arenguid liikmesriikides ning looks positiivsete stiimulite institutsionaliseeritud süsteemi, et premeerida nõuetekohaselt neid, kes kasutavad sellega seoses parimaid tavasid ja neid, kes täidavad täielikult oma kohandamisprogramme;
71. nõuab, et troika annaks ülevaate käesolevast arutelust eelarve kordajate kohta ja kaaluks vastastikuse mõistmise memorandumite läbivaatamist viimaste empiiriliste tulemuste põhjal;
72. palub troikal alustada uut võla jätkusuutlikkuse hindamist ning käsitleda viivitamatult vajadust Kreeka valitsemissektori võlakoormuse vähendamise järele ja tohutut kapitali väljavoolu Kreekast, mis aitab tugevasti kaasa riigi praeguse majandussurutise nõiaringle; tuletab meelde, et ümberstruktureerimiseks on lisaks võlakirjade põhisumma allahindamisele veel mitu võimalust, sealhulgas võlakirjade vahetamine, võlakirjade tagasimaksetähtaegade pikendamine ning kupongimäärade vähendamine; leiab, et tuleks hoolikalt kaaluda erinevaid võla restruktureerimise võimalusi;
73. rõhutab, et vastastikuse mõistmise memorandumites tuleb austada Euroopa Liidu eesmärke (kui seda veel ei tehta), st tööhõive edendamist ning paremaid töö- ja elutingimusi, nii et neid saaks täiustamise käigus ka ühtlustada, samuti nõuetekohast sotsiaalset kaitset, dialoogi juhtkonna ja töötajate vahel, inimressursside arendamist, et tööhõive püsiks kõrgel tasemel, ning võitlust tõrjutuse vastu, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 151; on selle poolt, et võiks ettevaatlikult pikendada

eelarve kohandamise ajakavasid, mis on memorandumites juba täidetud, kuna finantssektori kokkuvarisemist enam nii palju ei kardeta; toetab täiendava kohandamise kaalumist, arvestades makromajanduslikke arenguid;

74. peab kahetsusväärseks, et kõik vastutustundetult tegutsenud osapooled ei jaga võlakoorumust ning et võlakirjade omanike kaitset nähti ELi vajadusena finantsstabiilsuse huvides; palub komisjonil käivitada raamistik, mille kohta ta tegi otsuse seoses edasikantud varadega, et lõpetada valitsussektori ja pankade vaheline nõiaring ja leevendada valitsemissektori võlakoorumust Iirimaa, Kreekas, Portugalis ja Küprosel; nõuab tungivalt, et eurorühm täidaks oma kohustust uurida Iirimaa finantssektori olukorda eesmärgiga veelgi parandada kohandamise jätkusuutlikkust Iirimaaal ning, kõike eelmainitud silmas pidades, innustab eurorühma täitma oma kohustust Iirimaa ees tegeleda selle pankade võlakoorumusega; on seisukohal, et erilist tähelepanu tuleks pöörata stabiilsuse ja kasvu pakti kohaldamisele asjaomasele kogunenud võlale, kuna viimast peetakse Iirimaaal ebaõiglaselt ja reformitud pakti paindlikkussätete alusel koormavaks; on seisukohal, et pikemas perspektiivis peaks kulude jaotamine kajastama kaitstud võlakirjade omanike jaotumist; võtab teadmiseks Iirimaa ametiasutuste nõudmise kanda rahandussektori päästeabi suurusele vastav osa valitsemissektori võlast ESMi;
75. soovib komisjonil, eurorühmal ja IMFil uurida täiendavalt nn tingimustega vahetusvõlakirjade kontseptsiooni, mille kohaselt on uuest emiteeritavast valitsemissektori võlast saadavad tulud abi saavates liikmesriikides seotud majanduskasvuga;
76. tuletab meelde, et on vaja meetmeid maksutulude kaitsmiseks, eelkõige programme kohaldavate liikmesriikide jaoks, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses nr 472/2013, millega tugevdatakse majanduse ja eelarve järelevalvet euroala liikmesriikide üle, millel on või võivad tekkida tõsised raskused finantsstabiilsuse tagamisel (Gauzès' raport), võttes „tihedas koostöös komisjoniga ning suheldes EKP ja vajaduse korral IMFiga meetmeid, mille eesmärk on parandada maksukogumise tulemuslikkust ja tõhusust ning võidelda maksupettuse ja maksudest kõrvalehoidumise vastu, et suurendada eelarvetulusid“; tuletab meelde, et tuleks astuda kiiresti tõhusaid samme maksupettusega võitlemiseks ja selle ennetamiseks nii ELi siseselt kui ka väliselt; soovib rakendada meetmeid, mis paneks kõik osapooled panustama maksutuludesse õiglaselt;
77. nõuab, et päästeabi vahendite kasutamine avalikustataks; rõhutab, et puudujäägi rahastamisele, valitsemissektori rahastamisele ja erasektori võlausaldajatele tagasimaksmisele suunatud vahendite maht tuleks välja selgitada;
78. nõuab sotsiaalpartnerite tõhusat kaasamist praeguste ja tulevaste kohandamisprogrammide kavandamisse ja rakendamisse; leiab, et sotsiaalpartnerite poolt programmide raames saavutatud kokkuleppeid tuleks austada, kui need on programmidega kooskõlas; rõhutab, et määruses (EL) nr 472/2013 on ette nähtud, et abiprogrammid arvestavad liikmesriigi palgakujunduse tavade ja pooltega;
79. nõuab, et EIP kaasataks investeeringutega seotud meetmete väljatöötamise ja rakendamisse majanduslikuks ja sotsiaalseks taastumiseks;
80. väljendab kahetsust, et programmid ei ole seotud Euroopa Liidu põhiõiguste harta,

Euroopa inimõiguste konventsiooni ja Euroopa sotsiaalharta, kuna need ei põhine liidu esmasel õigusel;

81. rõhutab, et Euroopa institutsioonid peavad kõikidel juhtudel austama liidu õigust, kaasa arvatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartat;
82. rõhutab, et majandus- ja finantsstabiilsuse püüdlused liikmesriikides ja kogu liidus ei tohi õhnestada sotsiaalset stabiilsust, Euroopa sotsiaalmudelit ega ELi kodanike sotsiaalseid õigusi; rõhutab, et sotsiaalpartnerite kaasamine majandusdialoogi Euroopa tasandil, mis on sätestatud ka aluslepingutes, tuleb seada poliitiliseks eesmärgiks; kutsub üles tööturu osapoolte vajalikule kaasamisele praeguste ja tulevaste majanduse kohandamise programmide kavandamisel ja rakendamisel;

Komisjon

83. nõuab määruse (EL) nr 472/2013 täielikku rakendamist ja täielikku isevastutust selle suhtes; kutsub komisjoni üles alustama Euroopa Parlamendiga institutsioonidevahelisi läbirääkimisi, et määrata kindlaks ühtne kord Euroopa Parlamendi pädeva komisjoni teavitamiseks makromajandusliku kohandamisprogrammi jälgimisest tehtud järeldustest ning määruse (EL) nr 472/2013 artiklis 7 sätestatud makromajandusliku kohandamisprogrammi projekti ettevalmistamisel tehtud edusammudest; tuletab komisjonile meelde, et komisjon viiks läbi järeelhindamisi oma soovitude kohta ja troikas osalemise kohta ning teeks need avalikuks; palub komisjonil lisada sellised hindamised määruse (EL) nr 472/2013 artiklis 19 ette nähtud läbivaatamisaruandele; tuletab nõukogule ja komisjonile meelde, et määruse (EL) nr 472/2013 artiklis 16 on sätestatud, et seda määrust kohaldatakse nende liikmesriikide suhtes, kellele 30. mail 2013 antakse finantsabi alates kõnealusest kuupäevast; kutsub kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 256 nõukogu ja komisjoni üles tegutsema, et muuta ajutised finantsabiprogrammid ladusamaks ja viia need kooskõlla määruses (EL) nr 472/2013 osutatud menetluste ja õigusaktidega; palub komisjonil ja kaasseadusandjatel lähtuda majandus- ja rahaliidu järgmisi samme kavandades ja rakendades troika asjaomastest kogemustest, sh ka määrust (EL) nr 472/2013 läbi vaadates;
84. tuletab komisjonile ja nõukogule meelde oma täiskogu istungil võetud seisukohta määruse (EL) nr 472/2013 suhtes; rõhutab eelkõige, et Euroopa Parlament nägi selles seisukohas ette sätted, mis veelgi suurendavad otsustusprotsessi läbipaistvust ja vastutavust, mille tulemuseks on makromajanduslike kohandamisprogrammide vastuvõtmine, nähes seeläbi komisjonile ette selgemad ja paremini määratletud volitused ja üldise rolli; palub komisjonil neid sätteid uuesti hinnata ja kaasata need raamistikku, juhul kui edaspidi tehakse ettepanek määrust (EL) nr 472/2013 muuta; tuletab sellega seoses meelde, et tulevaste abiprogrammide ettevalmistamine jäetakse komisjoni vastutusele, kes peaks vajaduse korral paluma abi kolmandatelt pooltelt nagu EKP, IMF või muud organid;
85. nõuab, et kui komisjon toimib Euroopa Liidu abimehhanismi liikme ülesannetes, kehtiks talle täielik aruandekohustus vastavalt määrusele (EL) nr 472/2013 ja sellest veelgi rangemalt; nõuab, et komisjoni esindajad selles mehhanismis läbiksid enne ametisse astumist kuulamise Euroopa Parlamendi ees; nõuab, et neil oleks kohustus anda regulaarset aru Euroopa Parlamendile;

86. teeb ettepaneku, et komisjon koostaks iga programme kohaldava liikmesriigi jaoks „majanduskasvu töökonna“, mis koosneks muu hulgas (ka liikmesriikidest pärit) ekspertidest ja EIP-st, koos erasektori ja kodanikuühiskonna esindajatega, et võimaldada omanditunde tekkimist ja pakkuda välja võimalusi majanduskasvu soodustamiseks, mis täiendaks eelarve konsolideerimist ja struktuurireforme; selle töökonna eesmärgiks oleks enesekindluse taastamine ja seega investeeringute võimaldamine; komisjon peaks lähtuma ELi liikmesriikide ja kasusaavate riikide vahelise koostöö „mestimisvahendist“ saadud kogemusest;
87. on arvamusel, et euroala olukorda tervikuna (sh teiste liikmesriikide siseriiklikust poliitikast tulenevad ülekanduvad mõjud) tuleks paremini arvesse võtta, kui käsitletakse makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlust või kui komisjon koostab iga-aastast majanduskasvu analüüsi;
88. leiab, et makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlus peaks samuti selgelt hindama mis tahes liikmesriigi liigset tuginemist kindlale tegevusalale;
89. palub komisjonil alustada riigiabi eeskirjade valguses Euroopa Keskpankade Süsteemi antavate likviidsustoetuste põhjalikku uurimist;
90. teeb komisjonile kui aluslepingute täitmise järelevalvajale ülesandeks esitada 2015. aasta lõpuks üksikasjalik uurimus kohandamisprogrammide majanduslike ja sotsiaalsete tagajärgede kohta neljas riigis, et saada täpne ülevaade programmide lühi- ja pikaajalistest mõjudest, mis võimaldaks kasutada saadud teavet tulevaste abimeetmete jaoks; palub, et komisjon kasutaks selle uurimuse koostamisel kõiki asjakohaseid nõuandvaid organeid, sh majandus- ja rahanduskomiteed, tööhõivekomiteed ja sotsiaalkaitsekomiteed, ning teeks täielikku koostööd Euroopa Parlamendiga; usub, et komisjoni aruanne peaks kajastama ka Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti hindamist;
91. palub komisjonil ja nõukogul tagada, et vastastikuse mõistmise memorandumiga seotud aruteludesse ja otsuste langetamisse oleksid kaasatud kõik asjaomased komisjoni peadirektoraadid ja liikmesriikide ministriumid; rõhutab, et lisaks majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraadile ning siseturu ja teenuste peadirektoraadile on ka tööhõive peadirektoraadil oluline roll selle tagamisel, et sotsiaalne mõõde oleks läbirääkimistel esikohal ning et ka sotsiaalseid mõjusid võetaks arvesse;

Euroopa Keskpank

92. nõuab, et iga troika raames tehtava reformi puhul analüüsitaks hoolikalt Euroopa Keskpanga rolli, et viia see kooskõlla Euroopa Keskpanga volitustega; palub eelkõige, et Euroopa Keskpanngale antaks vaikiva vaateleja staatus läbipaistva ja selgelt määratletud nõuandva rolliga, millega ei võimaldata tal olla täieulatuslik läbirääkimiste partner ning peatatakse Euroopa Keskpanga kaasallkirjastamine lähetuse aruannete puhul;
93. palub EKP-l viia läbi järeelhindamisi oma soovitude kohta ja troikas osalemise mõju kohta ning teha nende hindamiste tulemused avalikuks;
94. soovib EKP-l ajakohastada oma suuniseid erakorralise likviidsusabi (ELA) kohta ning sellega seotud raammääruseid, et muuta likviidsuse pakkumine abi saavates

liikmesriikides läbipaistvamaks ja tugevdada õiguskindlust seoses EKPS-i maksevõime mõistega;

95. kutsub Euroopa Keskpanka ja liikmesriikide keskpanku üles avaldama õigeaegselt põhjalikku teavet erakorralise likviidsusabi andmise kohta, mis hõlmaks teavet toetuse saamise tingimuste, näiteks maksevõime kohta, erakorralise likviidsusabi andmise rahastamise viisi kohta liikmesriikide keskpankade poolt, õigusraamistiku ja abi tegeliku toimimise kohta;

Rahvusvaheline Valuutafond

96. on seisukohal, et olles viimastel aastatel kokku puutunud finantsprogrammide kavandamise ja rakendamisega, on Euroopa institutsioonid saanud vajalikud teadmised nende programmide iseseisvaks kavandamiseks ja rakendamiseks, nii et IMFi osalemine tuleks vastavalt käesolevas raportis esitatud seisukohtadele ümber määratleda;
97. nõuab, et IMFi tulevane osalemine euroalal jääks valikuliseks;
98. palub, et IMF määratleks ümber oma edaspidise osalemise ulatuse ELiga seotud abiprogrammides, nii et see piirduks katalüütilise laenuandja rolliga, pakkudes laenu võtvale riigile ja ELi institutsioonidele võimalikult vähe rahalisi vahendeid ja oskusteavet, säilitades samal ajal võimaluse väljumiseks lahkarvamuste korral;
99. palub, et komisjon pakuks kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 138 välja asjakohased meetmed, et tagada euroala ühtne esindatus rahvusvahelistes finantsinstitutsioonides ja konverentsidel ning eriti IMFis, et vahetada välja praegune süsteem, mille kohaselt on liikmesriigid rahvusvahelisel tasandil esindatud individuaalselt; märgib, et selleks on vaja muuta IMFi põhikirja;
100. nõuab, et Euroopa Parlamendiga konsulteeritaks võimaluse üle, et IMF osaleks euroalal ajutistel alustel;

Nõukogu ja eurorühm

101. nõuab, et eurorühma otsustusprotsess hinnataks ümber, et viia sisse asjakohane demokraatlik vastutus nii riiklikul kui ka Euroopa tasandil; nõuab Euroopa suuniste väljatöötamist, et tagada asjakohane demokraatlik kontroll riiklikul tasandil rakendatud meetmete üle, milles võetakse arvesse tööhõive kvaliteeti, sotsiaalkaitset, tervishoidu ja haridust ning tagatakse kõikidele juurdepääs sotsiaalsüsteemidele; teeb ettepaneku, et eurorühma alalise esimehe ametikoht oleks täisajaga kohustus; soovib, et esimees oleks üks komisjoni asepresidentidest, kellel oleks aruandekohustus Euroopa Parlamendi ees; nõuab, et lühemas perspektiivis seataks sisse regulaarne dialoog troika ja Euroopa Parlamendi vahel;
102. kutsub eurorühma, nõukogu ja Euroopa Ülemkogu üles võtma troika tegevuse eest täielik vastutus; peab eelkõige vajalikuks suurendada vastutust eurorühma finantsabiga seotud otsuste eest, kuna rahandusministritel lasub lõplik poliitiline vastutus makromajanduslike kohandamisprogrammide ja nende rakendamise eest, samas kui sageli puudub otsene aruandekohustus liikmesriigi parlamendi või Euroopa Parlamendi ees; on

seisukohal, et enne finantsabi andmist tuleks eurorühma esimees Euroopa Parlamendi ees ja liikmesriikide rahandusministrid oma vastavate parlamentide ees ära kuulata; rõhutab, et eurorühma esimehe ja rahandusministrite suhtes tuleks kohaldada regulaarset aruandekohustust Euroopa Parlamendile ja liikmesriikide parlamentidele;

103. nõuab tungivalt, et kõik liikmesriigid suurendaksid riiklikku omavastutust Euroopa poolaasta töödes ja otsustes ning viiksid ellu kõik meetmed ja reformid, mille osas nad on riigipõhiste soovitude kontekstis kokku leppinud; tuletab meelde, et komisjon on tuvastanud märkimisväärset edasiminekut varasemate aastatega võrreldes üksnes 15% riigipõhiste soovitude puhul ligikaudu 400-st;

ESM

104. rõhutab, et troika järkjärgulise kaotamise korral peab mõni institutsioon võtma üle kontrolli käimasolevate reformide üle;

105. rõhutab, et EFSFi ja ESMi loomine väljaspool liidu institutsioone kujutab endast tagasiminekut liidu arengus, põhiliselt Euroopa Parlamendi, Euroopa Kontrollikoja ja Euroopa Kohtu arvel;

106. nõuab, et ESM integreeritaks liidu õiguslikku raamistikku ja seda arendataks ühenduse raames toimivaks mehhanismiks, nagu on sätestatud ESMi asutamislepingus; nõuab, et ESMil oleks aruandekohustus Euroopa Parlamendi ja Euroopa Ülemkogu ees, sh seoses finantsabi andmise otsustega, samuti uute laenu osade otsustega; tunnistab, et seni kuni liikmesriigid teevad ESMi otseseid sissemakseid oma riigieelarvetest, peaksid just nemad finantsabi andmise heaks kiitma; nõuab, et ESMi arendataks edasi, nii et sel oleks piisav laenuandmise ja -võtmise suutlikkus, ning nõuab dialoogi loomist ESMi juhatuse ja Euroopa sotsiaalpartnerite vahel, samuti ESMi integreerimist ELi eelarvesse; palub, et kuni eelöeldut ei ole tehtud, hoiduksid ESMi liikmed lühemas perspektiivis ühehäälsuse nõudest, et võimaldada otsuste vastuvõtmist kvalifitseeritud häälteenamusega ühehäälsuse asemel, ning et võimaldada ennetava abi andmist;

107. palub nõukogul ja eurorühmal austada Euroopa Ülemkogu eesistuja võetud kohustust pidada Euroopa Parlamendiga läbirääkimisi institutsioonidevahelise kokkuleppe üle, et luua asjakohane ajutine mehhanism ESMi vastutuse suurendamiseks; kutsub sellega seoses üles ka suurendama ESMi nõukogu tegevuse läbipaistvust;

108. rõhutab, et Euroopa Kohtu kohtupraktika Pringle'i kohtuasjas ja õigussüsteem annab võimaluse viia ESM üle ühenduse raamistikku, kasutades selleks alalist lepingut ELi toimimise lepingu artikli 352 alusel; palub seetõttu, et komisjon esitaks 2014. aasta lõpuks vastava eesmärgiga seadusandliku ettepaneku;

Keskpikk kuni pikaajaline perspektiiv

109. nõuab, et memorandumid seataks ühenduse õigusaktide raamistikku, et edendada usaldusväärset ja jätkusuutlikku konsolideerimisstrateegiat, toetades sellega ka liidu majanduskasvu strateegiat ning seatud sotsiaalse ühtekuuluvuse ja tööhõive eesmärgi; soovitab, et abiprogrammide vajaliku demokraatliku õiguspärasuse tagamiseks tuleks läbirääkimismandaatide üle hääletada Euroopa Parlamendis, ning Euroopa Parlamendiga

tuleks ka konsulteerida läbiräägitavate vastastikuse mõistmise memorandumite üle;

110. kordab nõudmist, et otsused, mis on seotud majandus- ja rahaliidu tugevnemisega, tuleb teha Euroopa Liidu lepingu alusel; on seisukohal, et eemaldumine ühendusemeetodist ning suurem valitsustevaheliste kokkulepete (nt lepingujärgsete kokkulepete) kasutamine killustaks ja nõrgestaks Euroopa Liitu, kaasa arvatud euroala, ning kahjustaks selle usaldusväärust; on teadlik asjaolust, et ühendusemeetodi täielik järgimine liidu abimehhanismide edasiste reformide käigus võib tuua kaasa vajaduse muuta aluslepingut, ning rõhutab, et Euroopa Parlament peab olema mis tahes muutmistesse täiel määral kaasatud ning need peavad toimuma kokkuleppe alusel;
111. on arvamusel, et tuleks kaaluda võimalust muuta aluslepingut, nii et Euroopa Liidu toimimise lepingu 143. artikli kohaldamisala saaks laiendada kõigile liikmesriikidele, selle asemel et piirduda euroalasse mittekuuluvate liikmesriikidega;
112. nõuab, et liidu õiguse põhjal loodaks Euroopa Valuutafond (EMF), millele kohaldataks ühendusemeetodit; leiab, et kõnealune Euroopa Valuutafond peaks endas ühendama ESMi finantsvahendeid, mis on mõeldud makseprobleemidega või maksejõuetute riikide toetamiseks, ning komisjoni vahendeid ja viimastel aastatel selles valdkonnas saadud kogemusi; märgib, et selline raamistik aitaks vältida võimalikke huvide konflikte seoses komisjoni praeguse, eurorühma esindaja rolliga ja selle palju laiaulatuslikuma „asutamislepingu täitmise järelevalvaja” rolliga; usub, et EMFi tuleks kohaldada kõige kõrgemaid demokraatlikke vastutuse ja legitiimsuse standardeid; on veendunud, et niisugune raamistik tagaks otsustamisprotsessi läbipaistvuse ning et kõik kaasatud institutsioonid oleks oma tegevuse eest täielikult vastutavad ja neil oleks kohustus aru anda;
113. on seisukohal, et selleks, et ELi kriiside vältimise ja lahendamise raamistik põhineks õiguslikult kindlal ja majanduslikult jätkusuutlikul alusel, on vaja muuta aluslepingut;
114. on arvamusel, et tuleks uurida võimalust töötada maksejõuetuse ohus olevate riikide jaoks välja selgete menetluslike sammudega mehhanism, järgides kuuest õigusaktist koosneva paketi ja kahest õigusaktist koosneva paketi eeskirju; sellega seoses julgustab IMFi ning palub komisjonil ja nõukogul saavutada IMFiga ühine seisukoht, et alustada uuesti arutelu rahvusvahelise valitsemissektori võlgade restruktureerimise mehhanismi (SDRM) üle, eesmärgiga võtta selles valdkonnas kasutusele õiglane ja jätkusuutlik mitmepoolne lähenemisviis;
115. kokkuvõtteks soovitab, et troika kõikide liikmete vastavaid rolle ja ülesandeid täpsustataks järgmiselt:
  - a) Euroopa Valuutafond, milles oleksid ühendatud ESMi rahalised vahendid ning komisjoni viimaste aastatega kogunenud inimressursid, võtaks üle komisjoni rolli, võimaldades viimasel tegutseda vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 17 ning eelkõige aluslepingute täitmise järelevalvajana;
  - b) EKP osaleks läbirääkimistel vaikiva vaatlejana, võimaldamaks tal tõstatada murettekitavaid küsimusi komisjoni nõustaja rollis ning hiljem Euroopa Valuutafondi nõustajana, kui see on asjakohane;

c) IMF – kui tema osalemine oleks tingimata vajalik – oleks väikelaenaja ning võiks seega mittenõustumise korral programmist lahkuda;

116. on seisukohal, et käesoleva raportiga alustatud tööd tuleks jätkata; kutsub Euroopa Parlamendi järgmist koosseisu üles jätkama käesoleva raporti tööd ning arendama selle peamisi järeldusi edasi ja jätkama uurimist;

117. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogule, nõukogule, eurorühmale, Euroopa Komisjonile, Euroopa Keskpangale ning Rahvusvahelisele Valuutafondile.

SELETUSKIRI

Raporti üldeesmärk on hinnata Troika toimimist neljas riigis: Iirimaa, Kreeka, Küprosel ja Portugalil läbiviidavates programmides. Kontrollimine hõlmab järgmisi elemente:

- Troika õiguslik alus, volitused ja struktuur;
- otsustamisprotsess institutsioonides ja seosed teiste asutustega (nt eurorühm, riikide rahandusministrid jne);
- demokraatlik legitiimsus;
- otsuste „teoreetiline” alus (statistika, prognoosid, majanduskasvu ootused jne);
- Troika töö tulemused (sh uurida võimalikke rikkumisi või halduslikku omavoli).

Kaasraportöörid sooviksid rõhutada, et see praegune raporti projekt on aluseks järgnevatele poliitilistele aruteludele, kõnealustesse liikmesriikidesse lähetatavatele delegatsioonidele ja mitmesuguste sidusrühmade ärakuulamistele 2014. aasta alguses. Raportis esitatakse ülevaade ajaloost ja hetkeseisust, kuid ei üritata teha lõplikke järeldusi ega anta soovitusi, mis oleksid siiski vajalikud, arvestades lähikuudel tehtava töö olulisust.

Esimese sammuna saadeti 22. novembril 2013. aastal alljärgnev küsimustik ELi tasandi otsustajatele (A), samuti nelja asjaomase liikmesriigi valitsustele (B). Vastuseid hinnatakse menetluse käigus.

A. Küsimused Euroopa Komisjonile, EKP-le, IMF-ile, eurorühmale ja Euroopa Ülemkogule

FINANTSABI PROGRAMMIDE KOOSTAMINE JA VASTUVÕTMINE

1. Kes otsustas Teie asutuse nimel osaluse vastavalt EL, IE, PT ja CY finantsabi programmides? Millal need otsused tehti?
2. Milline oli Teie roll ja funktsioon finantsabi programmi läbirääkimistel ja koostamisel, sealhulgas poliitiliste eesmärkide ja peamiste meetmete määratlemisel, samuti nende rakendamisel EL, IE, PT ja CY finantsabi programmides? Milliste kriteeriumide alusel on reformi prioriteedid määratletud?
3. Kirjeldage üksikasjalikult võla jätkusuutlikkuse prognoosimiseks kasutatud eeldusi ja meetodikat (eelkõige maksumeetmete mitmekordistavat mõju) iga programmi käivitamisel ja programmi käigus, ning maksumeetmete kavandamist. Mis oli *modus operandi*, mille järgi programmide eelnõud vastu võeti?
4. Kas Teie käsutuses oli kogu õigeks hindamiseks ja optimaalse abi kavade koostamiseks vajalik teave, sealhulgas liikmesriikide statistilised andmed?
5. Kui palju on asjaomastele riikidele jäetud mänguruumi vajalike meetmete (eelarve konsolideerimise meetmed või struktuurireformid) kavandamise üle otsustamisel? Palun esitage selgitused iga riigi kohta.

6. Kas mõni liikmesriik (EL, IE, PT, CY) seadis vastastikuse mõistmise memorandumiga heakskiitmise eeltingimuseks erimeetmete sätestamise nõude vastastikuse mõistmise memorandumiga osana? Kui jah, siis palun täpsustage nende taotluste sisu.
7. Kas mõni liikmesriik seadis vastastikuse finantsabi heakskiitmise eeltingimuseks programmide erimeetmete sätestamise nõude? Kui jah, siis kes nõudsid ja mida iga programmi raames nõuti?
8. Mil määral oli eurorühm seotud programmikavade üksikasjadega? Palun kirjeldage üksikasjalikult eurorühmas toimunut, mille tulemusena otsustati sisu ja anti programmidele heakskiit. Kas eurorühm andis Troikas osalenud ELi läbirääkijatele kirjaliku volituse otsustamiseks muu hulgas eesmärkide ja prioriteetide üle?
9. Kuidas ja millal esitas Troika aruande eurorühmale / majandus- ja rahanduskomiteele?
10. Kas ESMil on finantsabi programmide läbirääkimistel ja koostamisel mingi roll? Kui jah, siis kui suures ulatuses?

PROGRAMMIDE TOIMIMINE

11. Kas olete seisukohal, et kõik konsolideerimise meetmed / struktuurireformid tagasid võrdse kokkuhoiu / jagamise kodanike seas ning era- ja avalikus sektoris? Palun selgitage.
12. Palun kirjeldage Troika institutsioonidevahelise koostöö kvaliteeti kohapeal. Milline oli vastavalt komisjoni, EKP ja IMFi roll toimingutes? Kuidas Troika esitab/rakendab meetmeid või otsuseid?
13. Milline oli komisjoni ja Troika poolt 2011. aastal käivitatud valitsustevahelise töörühma koosmõju?
14. Kuidas sujub koostöö riiklike asutustega? Millises ulatuses on asjaomased liikmesriigid otsustusprotsessi kaasatud?
15. Kes võtab vastu lõpliku otsuse konkreetsete meetmete kohta, mis võetakse asjaomastes liikmesriikides?
16. Mitu korda esinesid Troika esindajad riikide parlamentides? Kas arvate, et rakendatud meetmetele on asjakohane demokraatlik vastutus ja legitiimsus tulnud kasuks?
17. Kas kokkulepitud programme rakendati korrektselt ja õigel ajal? Kui ei, siis millised olid põhjused ja millised olid tagajärjed programmide tõhususele ning millised olid kõrvalmõjud?
18. Mitmest riigisisese õiguse rikkumisest, mis seisnevad vastastikuse mõistmise memorandumist tulenevate otsuste õiguspärasuse vaidlustamises, olete teadlik iga riigi kohta? Kas komisjon ja EKP hindasid liikmesriikidega konsulteeritud meetmete vastavust ja koosõla aluslepingutes viidatud ELi põhiõigustest tulenevate kohustustega?
19. Kas olete rahul programmi eesmärkide ja tulemuste tõhususega igas riigis?

20. Kas programmide ajal ilmnenud välised tegurid mõjutavad tulemusi?
21. Kuidas mõjutas määruse (EL) nr 472/2013 jõustumine programmide rakendamist? Palun täpsustage, kuidas ja millises ulatuses on määruse sätteid rakendatud.
22. Mis oleks Teie arvates juhtunud programmiga hõlmatud riikides, kui EL ja IMF ei oleks neile andnud rahalist abi?
23. [EKP] – Kas teie arvates on erakorralise likviidsusabi andmise programmi igas riigis õigesti rakendatud? Palun selgitage oma vastust.
24. [EKP] – Kas kõik EKP nõukogu liikmed toetasid kõiki programme kõikides riikides? Palun selgitage võimalikke kõrvalekaldeid.
25. Milliseid meetmeid on võetud, et vältida huvide konflikte EKP kui liikmesriikide rahalistes raskustes pangandussüsteemi võlausaldaja funktsiooni täitmisel?
26. [EKP] – Ajakirjandusse lekitatud teave viitab sellele, et EKP saatis programmi riikidele kirju, nõudes reforme ja esitades tingimusi, vastutasuks likviidsustoetuse ja avaturutehingute eest. Kas saadeti selliseid kirju? Kui jah, siis kellele, miks ja mis oli nende sisu?
27. [IMF] – Kas kõik EKP nõukogu liikmed toetasid kõiki programme kõikides riikides? Palun selgitage võimalikke kõrvalekaldeid.
28. [COM] – Kas asjaomasest riigist lähetatud eksperdid olid kohapeal? Kui jah, siis kuidas tagasite nende sõltumatus? Oma vastuses arvestage, et ükski asjaomase riigi ametiisik ei olnud kaasatud oma riigi probleemide lahendamisele IMFis.
29. Milliste kriteeriumide alusel valiti ettevõtted finantseerimisasutuste auditeerijateks/nõustajateks liikmesriikide programmis? Kas viidi läbi avaliku pakkumise menetlus? Kui ei, siis miks?

B. Finantsabi programmi raames liikmesriikidele saadetud küsimustik

1. Kui see on asjakohane, miks otsustas Teie riik taotleda finantsabi programmi?
2. Milline oli Teie roll ja funktsioon finantsabi programmi läbirääkimistel ja kavandamisel oma riigis?
3. Milline oli liikmesriigi parlamendi roll vastastikuse mõistmise memorandumi üle toimuvatel läbirääkimistel? Kuidas esitas valitsus teksti parlamendile? Kuidas võttis parlament vastu vastastikuse mõistmise memorandumi lõplikul kujul? Kas sotsiaalpartnerid osalesid vastastikuse mõistmise memorandumi arutelus?
4. Kui suur oli Teie mänguruum vajalike meetmete (eelarve konsolideerimise meetmed või struktuurireformid) kavandamise üle otsustamisel? Palun selgitage.
5. Kas olete seisukohal, et kõik konsolideerimise meetmed / struktuurireformid tagasid võrdse kokkuhoiu / jagamise kodanike seas? Palun selgitage.

6. Palun kirjeldage oma asutuste ja Troika kohapealsete asutuste vahelise koostöö kvaliteeti.
7. Kuidas mõjutas määruse (EL) nr 472/2013 jõustumine programmide rakendamist? Kas Te kasutasite määruse sätteid, eriti artikli 7 lõiget 11? Kui ei, siis miks?
8. Mitmest riigisisese õiguse rikkumisest, mis seisnevad vastastikuse mõistmise memorandumist tulenevate otsuste õiguspärasuse vaidlustamises, olete teadlik oma riigi kohta?
9. Kas olete rahul programmi eesmärkide ja tulemuste tõhususega oma riigis?

6.2.2014

EELARVEKONTROLLIKOMISJONI ARVAMUS

majandus- ja rahanduskomisjonile

uurimisraporti kohta troika (Euroopa Keskpank, Euroopa Komisjon ja Rahvusvaheline Valuutafond) rolli ja tegevuse kohta seoses euroala programmi rakendavate riikidega (2013/2277(INI))

Arvamuse koostaja: Michael Theurer

ETTEPANEKUD

Eelarvekontrollikomisjon palub vastutaval majandus- ja rahanduskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. rõhutab, et finantskriisi alguses ei vastanud euroalasse kuuluvast 17 liikmesriigist 16 Maastrichti kriteeriumidele; tuletab meelde, et Euroopa õigusaktide järgimine liikmesriikide poolt on väga oluline; on seisukohal, et eelarvekontrollimehhanisme tuleks täiustada, et viia ellu nii Lissaboni strateegias kui ka Euroopa 2020. aasta strateegias sätestatud euroala tööhõive ja majanduskasvu poliitikat; märgib, et liit ei suutnud edastada tõhusaid varaseid hoiatusi ega võtta kriisi sattunud riikide ülemäärase eelarvepuudujäägi vastaseid meetmeid ning tal puudusid selle järelevalveks asjakohased mehhanismid;
2. tõdeb, et Euroopa maksumaksjad on näidanud üles märkimisväärset solidaarsust kriisi sattunud riikidega ning et viimased on teinud struktuursete probleemide lahendamiseks suuri jõupingutusi;
3. rõhutab, et struktuurireformide elluviimine on euroalal rahalise toetuse saamise eeltingimus;
4. rõhutab, et troika läbirääkimiste demokraatlik legitiimsus ja eurorühma otsused on nõrgad ja neid tuleks tugevdada, pidades silmas, et troika on üksnes tehniline organ;
5. on seisukohal, et hinnata tuleks ka makromajanduslikke kohandamisprogramme, et eelarvekontrollisüsteemi tõhustamiseks täiustada veelgi õiguslikke ja institutsioonilisi sätteid;
6. eeldab, et riiklikud kontrollikojad täidavad täiel määral oma õiguslikke kohustusi, mis

puudutavad finantstehingute seaduslikkuse ja korrektsuse tõendamist ning järelevalve- ja kontrollisüsteemide tõhusust; kutsub sellega seoses kõrgemaid auditeerimisasutusi üles tõhustama omavahelist koostööd, eelkõige häid tavasid vahetades;

7. kutsub liikmesriike üles suurendama valitsusorganisatsioonide ja keskpankade asjatundlikkust, et vähendada vajadust tasuta välisekspertide arvamuste eest;
8. rõhutab, et Luxembourgis asuv rahvusvaheline organisatsioon Euroopa stabiilsusmehhanism (ESM), mis on finantsraskustesse sattunud liikmesriikide jaoks alaline finantsabi allikas maksimaalse laenuvõimega 500 miljardit eurot, peaks olema kohustatud otseselt parlamendile aru andma; loodab, et ESM esitab iga kuue kuu järel täieliku aruande oma tegevusest asjaomastele parlamendikomisjonidele; soovib sellega seoses tungivalt, et ESMi juhtimine läheks üle ühenduse meetodile, nagu on sätestatud ESMi asutamislepingus; nõuab ka seda, et ESMil oleks aruandekohustus Euroopa Parlamendi ees;
9. kritiseerib asjaolu, et ESMi asutamislepingus ei ole piisavalt sätteid tõhusa välise auditeerimise tagamiseks; peab kahetsusväärseks, et ESMi põhikirja artikli 24 (audiitorkogu kohta) kohaselt võib kontrollikoda nimetada ainult ühe liikme, aga esimees võib välja pakkuda kaks liiget;
10. on mures ESMi põhikirja artikli 24 lõike 6 sätete pärast, mille kohaselt tuleb parlamendi teavitamiseks kokku lepitud korra kohaselt parlamendile esitada ainult audiitorkogu aastaaruanne; rõhutab, et parlamendil on õigus korraldada audiitorkoguga aastaaruande teemal arutelu ESMi juhatajate nõukogu osavõtul;
11. loodab, et komisjon, nõukogu ja liikmesriigid kujundavad kauem viivitamata välja sidusa ja tõhusa poliitika maksudest kõrvalehoidumise (sh käibemaksust kõrvalehoidumise) ja maksupettuste vastu võitlemiseks ning muu hulgas võtavad kooskõlastatud meetmeid maksuvabades riikides tehtavate finantstehingute ja maksuparadiiside kaotamiseks;
12. juhib tähelepanu asjaolule, et ELi struktuurifondide kaasrahastamismäär tõsteti mõne kriisis kõige enam kannatanud ja kohandamisprogrammist finantsabi saanud liikmesriigi puhul 95 %ni; rõhutab, et kohalikke ja riiklikke ametiasutusi tuleb tugevdada, et nad saaksid hakkama ELi õigusaktide ja programmide rakendamisega ning et kiirendada struktuurifondide kasutamist;
13. peab kahetsusväärseks Lissaboni strateegia ebapiisavaid tulemusi ja tuletab meelde, et ELi toetus peab keskenduma majanduskasvule ja tööhõivele;
14. võtab teadmiseks taotlused asutada Euroopa Valuutafond (EMF), mis asendaks troikat ja Euroopa stabiilsusmehhanismi (ESM); on seisukohal, et EMF tuleks asutada ELi vahendeid kasutades, kuid seda peaksid rahastama liikmesriikide maksumaksjad; juhib tähelepanu sellele, kui tähtis on usaldusväärne ja sõltumatu kriisiohjamine; peab seetõttu esmatähtsaks, et Rahvusvaheline Valuutafond oleks Euroopa kriisiohjamisse ka edaspidi kaasatud.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÖPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	22.1.2014
Lõpphääletuse tulemus	+: 21 -: 2 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Marta Andreasen, Jean-Pierre Audy, Inés Ayala Sender, Tamás Deutsch, Martin Ehrenhauser, Jens Geier, Ingeborg Gräßle, Cătălin Sorin Ivan, Monica Luisa Macovei, Monika Panayotova, Petri Sarvamaa, Theodoros Skylakakis, Søren Bo Søndergaard, Michael Theurer
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Thijs Berman, Barbara Weiler
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (art 187 lg 2)	Emer Costello, Jürgen Creutzmann, Albert Deß, Ismail Ertug, Richard Falbr, Peter Jahr, Elisabeth Jeggle, Teresa Jiménez-Becerril Barrio

11.2.2014

PÕHISEADUSKOMISJONI ARVAMUS

majandus- ja rahanduskomisjonile

uurimisraporti kohta troika (Euroopa Keskpank, Euroopa Komisjon ja Rahvusvaheline Valuutafond) rolli ja tegevuse kohta seoses euroala programme rakendavate riikidega (2013/2277(INI))

Arvamuse koostaja: Helmut Scholz

ETTEPANEKUD

Põhiseaduskomisjon palub vastutaval majandus- ja rahanduskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- A. arvestades, et hiljuti välja töötatud finantsabivahendid euroala riikidele ei põhine ELi esmasel õigusel ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 143 sätestatakse selgesõnaliselt vahendid euroalasse mittekuuluvatele riikidele;
- B. arvestades, et viidates Euroopa stabiilsusmehhanismi asutamislepingu artikli 13 lõikele 3 kinnitas Euroopa Kohus hiljuti (Pringle'i kohtuasjas), et Euroopa stabiilsusmehhanismi asutamislepingus osaledes peab Euroopa Komisjon edendama „liidu üldisi huve” ja kontrollima, et „ESMi sõlmitud vastastikuse mõistmise memorandumid oleks kooskõlas liidu õigusega”;
- C. arvestades, et ELi toimimise lepingu artiklis 151 on sätestatud, et Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide poolt võetavad meetmed peavad olema kooskõlas 1961. aasta Euroopa sotsiaalharta ja ühenduse 1989. aasta harta töötajate sotsiaalsete põhiõiguste kohta sätestatud sotsiaalsete põhiõigustega, et parandada muu hulgas sotsiaalset dialoogi;
- D. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 152 on sätestatud, et „liit tunnustab ja edendab tööturu osapoolte rolli liidu tasandil, võttes arvesse siseriiklike süsteemide mitmekesisust; liit aitab kaasa tööturu osapoolte dialoogile, austades nende sõltumatust”;
- E. arvestades, et finantsabi tingimused lepatakse ühiselt kokku vastavate ELi institutsioonide, Euroopa stabiilsusmehhanismi (ESM) ja Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) vahel, ent lõpliku otsuse teeb troika ja asjaomase liikmesriigi valitsuse vahel eelnevalt sõlmitud vastastikuse mõistmise memorandumiga juhatajate nõukogu;

- F. arvestades, et troika oli ajutine lahendus, mis võeti vastu majanduskriisist tingitud suure ajasurve all olukorras, kui otsuseid tuli teha kiiresti, et toetada äärmistes raskustes olevaid riike, vältida kontrollimatut makseviivitust ja kriisi kandumist teistesse liikmesriikidesse, peatada spekulatsioonid riigi võlakohustusega ja hoida ära euroala krahhi;
- G. arvestades, et finantsabi taotlevate euroala riikide allkirjastatud vastastikuse mõistmise memorandum avaldab negatiivset mõju kodanike sotsiaalsetele õigustele; arvestades, et antud kontekstis on äärmiselt tähtis tagada, et finantsabi programmide arendamine ja rakendamine alluks nõuetekohasele demokraatlikule aruandekohustusele nii Euroopa kui ka riikide tasandil;
1. rõhutab, et EFSFi ja ESMi loomine väljaspool liidu institutsioone kujutab endast tagasiminekut liidu arengus, mis toimub tegelikult Euroopa Parlamendi, Euroopa Kontrollikoja ja Euroopa Kohtu kulul;
  2. palub aluslepinguid muuta, et luua ühtne finantsabivahend ühenduse õigusraamistikus kõigi ELi liikmesriikide jaoks, sest mistahes kõrvalekalle ühenduse meetodist ning suurem valitsustevaheliste kokkulepete kasutamine killustaks ja nõrgestaks liitu; usub, et selline muutus peaks andma liidule ja selle institutsioonidele vajalikud vahendid, et tegeleda kiiresti ja tõhusalt ning nõuetekohasel ja demokraatlikul viisil probleemidega, mis võivad tulevikus ohtu seada euroala ja selle liikmesriikide majandusliku, sotsiaalse ja finantsstabiilsuse; nõuab seetõttu Euroopa Valuutafondi (EMF) loomist;
  3. on arvamisel, et troika moodustati varuvariantina ja eriolukorra lahendusena, et päästa euroala projekt ja selle liikmesriikide majandus- ja finantskindlus, aga nüüd tuleks luua alaline lähenemisviis ja mehhanism, mis keskenduvad jätkusuutliku majanduskasvu ja finantsstabiilsuse eesmärkidele, et vältida sarnaseid olukordi ja nendega toime tulla;
  4. peab kahetsusväärseks, et finantsabi süsteemile ei ole veel kohaldatud nõuetekohast parlamentaarset kontrolli ja aruandekohustust ELi aluslepingute raamistikus;
  5. on seisukohal, et viimast analüüsi troika töö kohta programmiiriikidega tuleks kasutada olulise teabeallikana, et õppida minevikust ja leida uusi lähenemisviise uute mehhanismide jaoks, mis tuleks luua selleks, et vältida Euroopa riikide majandusele tekkivaid ulatuslikke korrigeerimise kulusid tulevikus;
  6. märgib, et kuigi on arvatud, et vastastikuse mõistmise memorandumi läbirääkimistel ja troika mandaadis on puudu läbipaistvusest, oli programmiiriikide valijatel võimalus avaldada oma heakskiitu majanduse kohandamise programmide üldistele joontele;
  7. toonitab, et eeskätt peaks Euroopa Parlamendi ees olema aruandekohustuslik Euroopa Komisjon kui üks Euroopa institutsioonidest, kelle ülesanne on määratleda, otsustada ja jälgida riikide valitsuste majanduse kohandamise programmide vastavust vastastikuse mõistmise memorandumitele; nõuab, et järgmisel konvendil muudetakst vastavaid otsuseid seoses regulaarse aruandlusega Euroopa Parlamendile; rõhutab vajadust tagada Euroopa institutsioonide otsene demokraatlik aruandekohustus Euroopa Parlamendile ning liikmesriikide valitsuste otsene demokraatlik aruandekohustus oma riigi parlamendi ees;
  8. rõhutab, et majandus- ja finantsstabiilsuse püüdlused liikmesriikides ja kogu liidus ei tohi

õõnestada sotsiaalset stabiilsust, Euroopa sotsiaalmudelit ega ELi kodanike sotsiaalseid õõigusi; rõõhutab, et sotsiaalpartnerite kaasamine majandusdialoogi Euroopa tasandil, mis on sätetatud ka aluslepingutes, tuleb seada poliitiliseks eesmärgiks; kutsub õõles tõõturu osapoolte vajalikule kaasamisele praeguste ja tulevaste majanduse kohandamise programmide kavandamisel ja rakendamisel;

9. nõõuab tungivalult täpsustusi troika tegevuses osalevate institutsioonide vastavate kohustuste ja suhete kohta eurorõõhmaga;
10. on veendumusel, et euroala suhted IMFiga tuleks õõmber kujundada, et lõõpetada järkjõõrgult IMFi otsene osalemine euroala riikide võõlakohustusega seotud probleemide lahendamises;
11. rõõhutab, et liidu õõigus on ELi institutsioonide jaoks täielikult siduv ja troika tegevuses osaledes on nad kohustatud võõtma täielikult arvesse põõhiõõigusi, mis Euroopa Liidu põõhiõõiguste harta artikli 51 kohaselt alati kehtivad.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	11.2.2014
Lõpphääletuse tulemus	+: 9 -: 4 0: 10
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Andrew Henry William Brons, Zdravka Bušić, Carlo Casini, Andrew Duff, Ashley Fox, Roberto Gualtieri, Zita Gurmai, Gerald Häfner, Daniel Hannan, Stanimir Ilchev, Constance Le Grip, Morten Messerschmidt, Sandra Petrović Jakovina, Paulo Rangel, Tadeusz Ross, Algirdas Saudargas, Indrek Tarand, Luis Yáñez-Barnuevo García
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Elmar Brok, Zuzana Brzobohatá, Vital Moreira, Helmut Scholz, György Schöpflin, Rainer Wieland

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	24.2.2014
Lõpphääletuse tulemus	+: 31 -: 10 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Marino Baldini, Burkhard Balz, Jean-Paul Basset, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Nikolaos Chountis, George Sabin Cutaş, Leonardo Domenici, Diogo Feio, Markus Ferber, Elisa Ferreira, Ildikó Gáll-Pelcz, Jean-Paul Gauzès, Sven Giegold, Sylvie Goulard, Liem Hoang Ngoc, Gunnar Hökmark, Othmar Karas, Wolf Klinz, Jürgen Klute, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Philippe Lamberts, Werner Langen, Astrid Lulling, Ivana Maletić, Hans-Peter Martin, Sławomir Nitrás, Anni Podimata, Antolín Sánchez Presedo, Olle Schmidt, Theodor Dumitru Stolojan, Kay Swinburne, Sampo Terho, Ramon Tremosa i Balcells
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Pervenche Berès, Zdravka Bušić, Sari Essayah, Danuta Maria Hübner, Krišjānis Kariņš, Olle Ludvigsson, Gay Mitchell, Nils Torvalds
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Alejandro Cercas, Emma McClarkin, Henri Weber